

PÒRTULA

NOU ATEMPTAT ECOLÒGIC:
AQUESTA VEGADA
EL TORRENT DE COANEGRA
... I EN TORNAR-HI?

NORANTA-NOU ANYS DE VIDA;
QUARANTA AL PLA DE NA TESA

ELS XOTS ENS CONTEN
LES SEVES EIXIDES

ASSEMBLEA GENERAL DE
L'A.V. DEL PONT D'INCA NOU

DEDICAM LES VETLADES A
TRES OLLERS VETERANS

BIELET FRAU,
PETITA ESTRELLA DEL FUTBOL

TERESA FULLANA, NOVAMENT CAMPIONA

NÚMERO 149, MARÇ 1995

Informatiu Cultural de Marratxí

Durant el mes passat ...

- El Parlament decidí no investigar la relació d'en Cañellas amb Brokerval.
- El Mallorca seguí a la copa del Rei.
- Debat al Congrés sobre "el estado de la nación".
- El PP del País Valencià digué que si gunaya, estudiar valencià serà optatiu.
- El TSJ acceptà la suspensió de les construccions de Ses Covetes.
- Judici pels maltractaments de les COEs.
- Protestes dels taxistes per l'assassinat d'un company eivissenc.
- Nova llei electoral que discrimina les minories.
- Es va saber que la gent jove és la que més pateix contagis per sida.
- Problems comercials entre els Estats Units i la Xina.
- Molts bons ciclistes a la Challenge.
- El Govern vol que les carreteres de Balears formin part de la xarxa europea.
- Tiurana viví els seus darrers dies com a poble abans de quedar submergit per les aigües.
- Un partit polític cerca, mitjançant anuncis a la premsa, candidats a les batlies i al Parlament.
- Mori Patricia Highsmith.
- 22.000 llibres a la Setmana del Llibre en Català.
- Morí en Jaume Perich.
- Caigueren les vendes de cotxes.
- Eleccions a la UIB.
- Problemes entre els estudiants de magisteri i el ministeri.
- Problemes a Centre-Europa per les innudacions. Uns tant i altres tan poc!
- En Conde sortí de la presó.

GAVIM

Cartes Obertes

PÀTRIA I SENTIMENT

Des de la meua formació, més aviat d'esquerres, sempre havia desconfiat del concepte pàtria, sobretot dels patriotes, i de fet encara hi tenc molts recels.

Sempre que sentia, escoltava, veia o simplement percebia que qualcú anava a parlar o parlava en nom de no sé qui o de no sé què, se'm posaven els pèls de punta. Per a mi és molt difícil pensar que hi ha res que sigui intocable, crec que totes les idees estan sotmeses a interpretacions i per suposat a qüestionament. Crec que era Joan Fuster qui deia que s'han de tenir molt poques conviccions perquè aquestes per regla general tendeixen a convertir-

(>>24a)

34.000 POCA-VERGONYES?

Sembla ser que al Sr. Verger, president del Consell Insular de Mallorca, no li fan gaire gràcia els ecologistes. Està en el seu dret. En una societat lliure i democràtica tothom pot pensar el que vulgui i expressar-ho de la manera que vulgui. Però el Sr. Verger no és un ciutadà qualsevol. És el president de la més alta institució de Mallorca i aquesta circumstància li hauria de fer guardar un poc més les formes.

No és la primera vegada que les perd. L'estiu passat ja ho va fer, quan activistes de Greenpeace dipositaren davant de la seu del CIM unes quantes tones de fems i residus, això sí,

(>>24b)

Que consti en acta...

- ◆ La barrabassada ecològica del Camp d'Inca. El suposat regidor de Medi Ambient no serveix per al càrrec i el conseller Reus minimitza l'atemptat propiciat per la deixadesa dels tècnics d'Obres Públiques. Qui protegeix al ciutadà dels incompetents?
- ◆ La sensibilització d'un nombrós grup de gent envers la destrossa de la vegetació del torrent de Coanegra.
- ◆ El responsable marratxiner de la destrucció dels cent darrers metres -amb cent arbres més- hauria de dimitir; si no li basta el coratge, el batle Serra l'hauria de cesar. Sense deixar de cobrar les 90.000 mensuals es podria dedicar a tasques profitoses per al municipi; però seguint en aquest càrrec el medi ambient està en perill. Demostrat.
- ◆ Les parets seques que espanyen els desaprensus per dur-se'n pedres per fer façanes.
- ◆ El perill que encara pot córrer la cova de son Caulles fins que els terrenys esdevinguin de propietat pública i mentre segueixi el mateix encarregat de Medi Ambient.
- ◆ L'endarreriment de les consultes pediàtriques dels darrers temps: fins a tres dies per a urgències.
- ◆ Les Dones de Marratxí només volen homes a les activitats, no a la directiva.
- ◆ Marratxí tindrà notari propi ben aviat; ens sabrà greu si hem de perdre el contacte amb Maria Josep Cànaves, l'actual titular de Santa Maria del Camí.
- ◆ La velocitat que agafen els vehicles a l'avinguda Antoni Maura.
- ◆ La rotonda o la ratlla continua davant del Pont d'Inca Nou, que mai no arriben.
- ◆ Les queixes dels veïnats dels Garrovers per la manca de transport públic.
- ◆ La il·lusió que ha fet devers la casa de la Vila l'escrit sobre Mili; totes en volen un d'igual.
- ◆ La proclamació de Martí Serra i de Miquel Bestard com a candidats del PSOE i d'IDMA, respectivament, a les municipals.
- ◆ La marginalia que desfullen al PP: avui sí, demà no; aquesta setmana sí, l'altra no... I sembla que al final retornarà un històric de l'era Vidal.
- ◆ Les lluites internes dels partits pels quatre o cinc primers llocs.
- ◆ No hi haurà cap dona encapçalant llistes?
- ◆ Ja s'ha desvelat l'interrogant sobre Joan "Feliu"; anirà amb IDMA, però no se sap en quin lloc.
- ◆ El tema de Correus encara sense resoldre: a Marratxí no tenim oficina tècnica; a Pòrtol ens falta més espai i més hores.

Els articles publicats expressen, únicament, l'opinió de llurs autors, els quals es fan responsables del contingut.

***

La Redacció no s'identifica, necessàriament, amb el contingut dels escrits publicats.

***

Recepció de material: Abans del 17 de cada mes

UNA CURIOSITAT

Aquests dies he revisat el "Diccionario de Apellidos Vascos", de Nicanor Norberte Iraola i he trobat que hi surt "Aznar" amb el significat "entre guineus". Curiosos. Parlem una mica d'això.

(>>24c)

ESTIMAR EN CATALÀ

"Ben Amics" és un col·lectiu integrat per persones homosexuals que pretén conscienciar la societat de la seva realitat i dels problemes amb què es troben a l'hora de viure-la. Entre les seves activitats n'hi ha una

(>>24d)

SI T'INTERESSA MARRATXÍ, T'INTERESSA PÒRTULA. CERCA-LA CADA MES AL QUIOSC O SUBSCRIU-T'HI.

**Informatiu
Cultural
de Marratxí**

C/ Major 39, 1
07141 Pòrtol

Redacció

Tel. 79 78 70

Fax 79 74 36

Publicitat

i Distribució

60 31 44 / 60 30 97

COL·LABORADORS

Tolo Aguilar Jofre
Xisca Aguiló i Roig
Sebastià Bennasar
Catalina Bestard
Neus Bibiloni i Vich
Cati Bisqueria
Guillem Bosch i Roca
Cati Català i Serra
Rafel Crespí i Ramis
Pere Estelrich i Massuti
Gabriel Fiol
Francisca Juaneda
Dolça Manzano
Manuel Manzano
Guillem Massot i Capó
Joan Massot i Juan
Joana Maria Matas
Alicia Mira Aneas
Maria Teresa Moyà
Josep Nigorra
Núria Nogareda
Rafel Oliver
Antoni Roca i Jerez
Maria Josep Sastre
Vicenç Sastre
Gabriel A. Vich

DISTRIBUCIÓ I PUBLICITAT

Xavier Aguiló

Polita Roig

Antònia Rosselló

CONSELL DE REDACCIÓ

Pere Amengual i Bestard
Miquel Bosch i Auba
Josep A. Calvo i Femenies
Biel Massot i Muntaner
Bartomeu Pou i Fiol

Imprès a Imatge 70

D.L.: PM 529/81

PORTADA

La destrucció de la vegetació del t. de Coanegra.
(foto, Vicenç Sastre)

Vicenç Sastre

El camp d'Inca, un altre atemptat ecològic

A Marratxí no aturam. La destrucció de la natura, del paisatge o dels elements arquitectònics populars s'inicià durant l'era Vidal i, a voltes, dona la impressió que els atemptats d'aquest tipus hagin esdevingut una espècie de pràctica esportiva.

Sobretot quan es tracta de destruccions evitables, com ha estat el darrer cas. La neteja del torrent de Coanegra -necessària i lloable al seu pas pel Polígon de Marratxí o pel nuclis urbans propers al Pont d'Inca- va acabar en tragèdia ecològica quan, de forma indiscriminada i incontrolada, les bèsties mecàniques de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori es carregaren -devastaren, assolaren, arrassaren...- més de mig quilòmetre de vegetació de les voreres del torrent de Coanegra al seu pas pel Camp d'Inca, dins terrenys dels Caülls.

El balanç és nefast, quasi dos centenars d'arbres -pollancres i oms, alguns d'ells centenaris i dignes de figurar en un catàleg d'exemplars protegits-, més tota la vegetació típica de ribera: ullastres, bardisses, joncs, mates... per citar les més vistoses i conegudes. Com a conseqüència també s'ha privat del seu hàbitat natural a una munió d'espècies de la fauna, en especial, als ocells insectívors -tords, estornells, xàtxeros, titines, passaforadins- que hi nidificaven.

Les protestes socials han estat contundents i les promeses de repoblació per part de l'administració no han llevat el mal gust de boca provocat per la indefensió i la impotència del ciutadà davant l'aparell burocràtic i la incompetència dels responsables públics.

(passa a la plana 16)

SI AVUI DESGRACIEN IMPUNEMENT EL TORRENT DE COANEGRA DEMÀ POTSER QUALSEVOL ALTRA COSA

DARRERS DIES A MARRATXÍ

RUA A PÒRTOL

Enguany i organitzada per l'associació de veïnats La Pua i per l'agrupament escolta Soca-Arrel es va organitzar una Rua a Pòrtol. Aquesta festa, innovadora a Marratxí, va fer un itinerari per dins el poble i acabà el vespre amb un ball a la plaça de davant Ca's Tord. Hi va haver molta participació i la gent s'ho va passar molt millor.

FESTA DE CARNAVAL A SES TRES GERMANES

Com cada any, l'Ajuntament organitzà un ball i un concurs de desfresses el dia 25 a Ses Tres Germanes. La festa s'encetà a l'horabaixa amb la festa infantil a les 16,30 hores. El vespre hi hagué el ja habitual concurs de desfresses amb premis per a les millors desfresses individuals i comparses.

PRESENTATS DOS CAPS DE LLISTA PER LES ELECCIONS MUNICIPALS

Tolo Aguilar

La cursa cap a les eleccions municipals ha començat i ja són dos els partits polítics que han presentat els seus caps de llista. Els dos partits que en aquests moments ocupen el govern de l'Ajuntament han estat els més matiners. D'una banda el PSOE ha corroborat Martí Serra com a cap de llista i aspirant a ocupar la batllia que ha regentat durant els dos darrers anys. L'altre partit que ha presentat el seu candidat és IDMA -antic UIM- que també ha corroborat Miquel Bestard com a cap de llista. A la foto els veim als dos el dia de la presa de possessió, fa quatre anys.

NETEJA D'ARBRES AL TORRENT DE COANEGRA

Al darrer número de *Pòrtula* anunciàvem que es duia a terme la neteja del torrent de

Coanegra. Bé doncs, aquesta neteja ha estat tan a fons que se'n ha duit per davant més de dos-cents arbres -que estaven fora del torrent-, a més també s'han arrabassat orquídees -planta endèmica protegida-. Aquest desastre ecològic el podem contemplar a l'alçada del Camp d'Inca, així com a les fotos de portada i a les planes centrals d'aquest número.

PLAQUES NOVES I NOMS NOUS ALS CARRERS DE MARRATXÍ

Joan Massot

Durant les darreres setmanes s'han començat a substituir les plaques antigues que duïen el nom del carrer per les noves plaques fetes de ceràmica. Aiximateix s'han normalitzat els noms dels carrers i s'han començat a fer desaparèixer els noms que ens recordaven el règim franquista.

LLIURAMENT DELS PREMIS DE LA MARATÓ FOTOGRÀFICA

Vicenç Rodríguez

El passat dia 10 de febrer al centre cultural s'Escorxadors va inaugurar l'exposició corresponent a la II Marató fotogràfica de

Marratxí, durant el transcurs de l'acte també es va fer l'entrega de premis als

guanyadors de la mateixa. Aquests són Vicenç Rodríguez Guerrero, del Pont d'Inca, primer premi a la millor col·lecció de fotografies; Victòria Vilaret Gonzàles, de sa Cabaneta, millor fotografia d'autor local; Claire Matches, del Port d'Andratx, Sebastià Guillem Campins, de Lloret, Erna Ehlert, de Pòrtol i Jaume Canyelles Garau, de Palma, accésits a les millors fotografies. El jurat era format per Miquel Coll, Andreu Negre, Joan F. Palmer i Bartomeu Aguilar.

EL DIA 3 INAUGURACIO DE LA FIRA DEL FANG

El dia 3 d'aquest mes s'inaugurarà la "XI Fira de Fang". L'obertura de les portes serà a les sis de l'horabaixa, i romandrà oberta fins el dia 12 de març.

L'horari de visita serà el tradicional de cada any és a dir de 10 a 13 i de 15 a 20 els dies feiners i dissabtes i diumenges no tancarà el migdia.

Podeu trobar el programa concret a la secció "Casa de la Vila" de la plana 28.

JORNADES D'ESTUDIS LOCALS

El proper dia 25 es celebraran al col·legi Costa i Llobera les primeres Jornades d'Estudis Locals de Marratxí, organitzades per l'Àrea de Cultura i Educació de l'Ajuntament.

PRESENTACIO DE L'OBJECTIU 2

Tolo Aguilar

A l'aula multiús del Costa i Llobera i pel conseller de Comerç fou presentat als empresaris de Marratxí, les subvencions i ajuts prevists dins l'objectiu dos de la Comunitat Europea.

Aquests ajuts fan referència a partides per Promoció Comercial (Muntatge de Fires, Participació a Fires, Prospecció de mercats, Millora de la imatge de l'empresa, Estudis de Comerç Exterior) Protecció mediambiental (Inversions d'equip i maquinària. Projectes de gestió i reciclatge de residus, Inversions destinades a adaptar-se a la normativa de la U.E.). Per

accions formatives (Organització i assistència a cursos, jornades tècniques contractació de professionals i assessorament tècnic per accions relacionades amb el Disseny i la qualitat). La subvenció per a tots aquests ajuts va des del 80% fins un 20% depenent de l'àmbit d'actuació.

PRESENTACIÓ DELS XOTS

El conegut grup excursionista del Pont d'Inca i sa Cabana "Els Xots" va presentar les activitats que duren a terme durant el 95.

Tolo Aguilar

La presentació tengué lloc al local municipal de la plaça Bartomeu Riera de sa Cabana, on té la seu aquest grup, compartida amb altres entitats. Unes diapositives i una picadeta amb refrescs varen reunir la gent per parlar dels ambiciosos projectes que tenen els Xots. A més de les dues sortides mensuals cal destacar la Segona Travessa integral de la Serra de Tramuntana entre el 13 i el 17 d'abril, la travessa del sector aragonès dels Pirineus dins l'agost, el descens de Canyos a Tenerife dins el setembre, la travessa costera dins l'octubre i els Pics d'Europa dins el desembre. Casi res.

A més del caire excursionista fan compres realitzar curssets d'iniciació a l'escalada esportiva i clàssica, descens i seguretat als torrens i primers auxilis a la muntanya.

Sort i èxit.

LA PLAÇA DE CAN FLOR

Joan Massot

Si les coses s'arreglen entre propietaris i Ajuntament aviat podrem disposar d'aquest nou espai públic a Pòrtol.

IU PROPOSA CANVIS AL REGLAMENT DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

L'Assemblea d'Esquerra Unida de Marratxí ha presentat a l'Ajuntament un nou esborrany que modifica alguns elements de la proposta municipal de reglament de participació ciutadana. Segons el portaveu d'IU, Miquel Rosselló, hi ha un 80% de coincidència entre els dos textos i les modificacions són de funcionament i de caire tècnic. IU critica que hagin estat tant de temps a decidir-se a dur endavant aquest projecte, que es tracta d'un dret constitucional i no una "concessió graciosa de l'Ajuntament"; en tot cas estan satisfets que s'arribi a fer.

PRESENTAT EL NOU PROGRAMA CULTURAL DE SA NOSTRA PER A LA PART FORANA

Joan Massot

El dia 31 de gener a la finca de sa Canova de Sa Pobra, propietat de Sa Nostra, es va presentar un nou programa cultural de l'entitat bancària que intenta atracar-se a la Part Forana. Aquest programa inclou un cicle de música que baix el títol de *Música al mercat* preveu concerts als pobles que tenen mercat setmanal.

A més a més hi haurà un cicle d'exposicions itinerants de fotografia que ja s'han estrenat a Palma, Maó i Eivissa però que ara sortiran a la Part Forana.

Finalment i per commemorar el centenari de la invenció del cinema es faran una sèrie de cicles, cinema infantil, cicle de les millors pel·lícules, cicle 10 directors que es durà a diverses poblacions i un cicle Voramar que sols es farà a determinats ports i cales de Mallorca.

Un record

Reproduïm aquest poema del setmanari *Dijous*, d'Inca, en record i homenatge al pintor Alexandre Picó, que morí a Pòrtol fa pocs mesos.

Tolo Aguilar

ALEXANDRO

Te has marchado, amigo,
de prisa -
sin terminar
asuntos pendientes
nacidos
de tu resolución.

Pintor realista
enamorado
de los pequeños misterios
del campo,
tu eras al tanto
de cosas factibles.
al alcance de manos-
y ajeno de blancos lejanos
o de vistas brumosas

Benigno patriarca,
me acuerdo
de tu sonrisa
(quizás un poco amarga)
al frente de hechos raros
de gente.
un hombre de paz.
Un artista -
y un amigo

ROBERT JARAS

Mancor, 27 Noviembre 1994
(Dijous, 22 XII 1994)

SI AVUI DESGRACIEN IMPUNEMENT EL TORRENT DE COANEGRA DEMÀ POTSER QUALSEVOL ALTRA COSA

Del Pla de na Tesa

TRAMITACIONS PER A LA BIBLIOTECA DEL PLA DE NA TESA

Segons es desprèn de la lectura del butlletí "Marratxí, l'Ajuntament informa", l'Ajuntament de la localitat està tramitant amb el Consell Insular de Mallorca la possible instal·lació d'una biblioteca al Pla de Na Tesa. El tema de la biblioteca és un tema sobre el que hi ha hagut força rumors, però ara pareix que les negociacions estan prenent caires seriosos. Segons el butlletí la biblioteca podria instal·lar-se al convent de les Agustines o a les Escoles Velles. A hores de tancar la redacció encara no es coneixia la resposta del Consell Insular de Mallorca, ja que s'han de reunir requisits com una població determinada i un local adequat perquè el Consell Insular accepti una biblioteca dins la xarxa que gestiona.

Des d'aquí esperam que el Pla de Na Tesa assoleixi les condicions per a la instal·lació de la biblioteca, que és una de les infraestructures que més falta, que amb unes taxes de població estudiant elevadíssimes ha de veure com els seus habitants s'han de desplaçar per a qualsevol consulta que vulguin realitzar. La instal·lació d'aquesta biblioteca seria molt beneficiosa per al poble, especialment per als joves, a més a més de ser una profitosa inversió cultural que afavoriria a tots els habitants d'aquest nucli i en general del municipi.

JOVES MARRATXINERS A LA NEU

Un grup de joves marratxiners, amb un nexa d'unió comú, que és el club de bàsquet Pla de Na Tesa ha decidit viatjar a la neu per aprendre, o continuar esquiant. Us oferirem la crònica en el proper número d'aquesta revista.

Sebastià Bennasar i Llobera

UN ASFALTAT EN MAL ESTAT, O PITJOR, INEXISTENT

L'estat asfàltic d'alguns dels carrers del nucli del Pla de Na Tesa es troba realment en mal estat, circumstància que s'ha vist agreujada amb l'augment de trànsit pesant que roda pel municipi i que a la localitat té un dels punts de recalada més habituals. A més a més la presència d'obres en alguns carrers han fet que el paviment hagi quedat gairebé inutilitzat amb totes les molèsties que provoquen als vehicles rodats, però que a més a més constitueixen un perill per als més joves, que ja han sofert alguns accidents rodant amb bicicletes per eixos carrers mal pavimentats. La gent demana solucions definitives i no tan sols "parches" que no arreglen en cap cas el problema.

S. B. L.

Mobles Sa Bodega
S. L.

**Mobiliari de cuina
i mobles en general**

Avinguda Antoni Maura 61   Porto Pi / Centre
60 10 29   Joan Miró 155
Es Pont d'Inca   Ciutat

Art i Joia

Rellotgeria - Joieria - Argenteria
Objectes de regal - Trofeus - Gravats
Preus de fàbrica

Avinguda del Cid, 82 Tel. 427953 Son Ferriol

SI T'INTERESSA MARRATXÍ, T'INTERESSA PÒRTULA. CERCA-LA CADA MES AL QUIOSC O SUBSCRIU-T'HI.

NORANTA-NOU ANYS I UN FILL AMB CINQUANTA ANYS DE CASAT

**Fa
quaranta anys
que
madò
Magdalena Pons
viu
al Pla de na Tesa**

Na Magdalena Pons i Fornari és una entranyable velleta que el passat nou de febrer va aconseguir noranta-nou anys. Nascuda el 9 de febrer de 1896 madò Magdalena va viure el primer moment tràgic de la seva vida quan tenia tan sols tres anys. En aquell moment va perdre el seu pare. Ha viscut a molts llocs, Sa Pobla, la Possessió de son Torrents a Llubi, tornà a Sa Pobla on passà molts anys i on vegé néixer els seus nou fills. L'any 48 anà a son Flor, al terme de Palma i l'any cinquanta, ara en fa quaranta-cinc s'instal·là al Pla de Na Tesa. De llavors ençà són cinc les generacions que ha vist i tot des d'una extraordinària salut, que esperam que duri molt. Envoltada pels seus familiars parlarem amb ella al Pla de Na Tesa.

-Ha canviat molt el Pla de Na Tesa de llavors a ara?
-I tant, en aquell moment només havia quatre cases. Ara ha crescut molt.

-Que opinau vós de la joventut d'avui en dia?

Per jo ja me va bé així com està ara, sempre he estat molt moderna iestic d'acord amb la joventut. Mai l'he criticada.

-I del Govern, què en pensau?

-Trob que ara està molt bé, especialment en Felipe que ens dona les pagues. No sé perquè el volen canviar, a mi mai m'ha fet res, crec que hauria de seguir.

-Què sentíreu quan poguéreu acompanyar a casar, com cinquanta anys enrera, el vostre fill major?

-Ell es va sentir orgullós i jo vaig disfrutar molt, me va agradar molt.

-Quines feines heu fet al llarg de la vostra vida?

-Sempre he fet molta feina al camp.

-Com estau vós de salut?

-Molt bé. Per sort no tenc res que me faci mal i tan sols he de prendre pastilles per dormir.

Així doncs és aquesta

velleta tan singular. Des d'aquí volem agrair l'ajut dels familiars de madò Magdalena, sense els quals eixa entrevista no hagués estat possible.

**Sebastià Bennasar i
Llobera**

Fotos: Joan Massot

FORN - PASTISSERIA

BON JORN

**El millors productes
i el millor servei**

De dilluns a dissabte, de 7 a 13'30 h. i de 17 a 20h.
diumenge, de 7 a 14 h.

C/Queipo de Llano, 8 **79 75 72** Pòrtol

SI AVUI DESGRACIEN IMPUNEMENT EL TORRENT DE COANEGRA DEMÀ POTSER QUALSEVOL ALTRA COSA

De Pòrtol

PAPA-MÒBIL GUANYADOR

El passat més vos prometèrem aquest article, doncs aquí el teniu. Primer vos recodarem un poc de què anava:

Per les festes de Sant Sebastià un portolà, en Sebastià Lluís Aguiló Roig, juntament amb tres companys més varen fer un papa-mòbil per participar al III Gincama Ciutat de Palma en el qual quedaren classificats en primer lloc a la categoria de disfresses amb un premi d'un viatge a Cuba i dues càmeres fotogràfiques. Varen disfressar el cotxe de papa-mòbil com el del Papa Joan Pau II. Els seus ocupants anaven de Papa, dos cardenals i un xófer. També varen guanyar dos walkmans pel 10è lloc a la gincama.

Aquests premis, però, no s'haguessin pogut fer realitat si no hagués estat per l'ajut d'un grup de suport que tenien. Les preguntes que els feren tiraven a difícils, però varen aconseguir el 1er i 10è lloc de 300 cotxes.

Des d'aquí donam l'enhorabona a aquests al·lots pels esforços que han fet per aquest premi.

Xisca

ANANT AL MASSANELLA

Tornam a ésser la unitat de Rangers-esplet els qui sortim de Pòrtol. Aquesta vegada ens decidirem per anar al Massanella.

Partirem a les deu amb l'autobús de Palma. Devers les onze i mitja arribarem a la benzinera de Lluc. Començarem a pujar i quan ja ens haviem aturat a berenar i havíem tornat a començar a caminar de bell nou, arribarem al Pla dels Píons. Dinarem, jugarem un poc i ens n'anarem al punt on havíem d'acampar. L'horabaixa i el vespre passaren bastant aviat, menys la mitja hora o els tres quarts que passarem de nit de por, muntada meravellosament per dos caps que cridaren a uns amics seus de l'agrupament Jaume I. Els donam l'enhorabona perquè ho feren molt bé.

El diumenge pujarem al Massanella. Quan baixarem, els que tengueren gana dinaren i els qui no descansaren.

Després ens n'anarem de bell nou a la benzinera i d'allà agafarem l'autobús que ens dugué a Palma i allà ens esperaven els pares per tornar al nostre meravellós poble de Pòrtol.

Neus Bibiloni i Vich
Catalina Català i Serra

QUINTOS 95

Igual que l'any passat, torna la tradició dels Quintos per Sant Antoni. Vengueren a les Beneïdes amb una carrosa. Al vespre ens feren una festa amb foc i fum i una gran focatera i ens donaren sopar, de pa amb llangonissa i pa amb botifarró.

Esperem que aquesta experiència es pugui repetir l'any que ve, i donam l'enhorabona a tots els qui l'han viscuda enguany.

Cati i Neus

GABINET PSICOLÒGIC

Tramuntana

Psicologia general. Psicodiagnòstic infantil, juvenil i d'adults.

Problemes emocionals i d'aprenentatge.

Depresions, ansietat, obsessions, timidesa, fòbies,

Problemes escolars, d'aprenentatge, enuresis, etc.

Horari

Matins: dimarts i dijous, 9'30 a 13'30

Horabaixes: dilluns, dimecres i divendres, 17'30 a 21'30

Plaça de l'Església 2, 2

Tel. 79 77 70 (contestador automàtic)

Pòrtol

ELS XOTS

Els passats 14 i 15 de gener obrirem el calendari d'activitats amb l'excursió al Puig de Bàltx (Sóller). Rodejarem aquest cim, partint de la Torre Picada, on varem passar la nit. És una volta eminentment paisatgística; Es Penyal Bernat, s'Illeta, un impressionant camí ran de mar que condueix cap al Coll de na Cordellina, per després abandonar la mirada cap a la mar i conduir-la cap es torrent de Na Mora, l'antiquíssima Torre de Na Seca i Es Puig Major, encara tacat de blanc de les recents nevades.

El paisatge ha canviat. El camí ha passat a convertir-se en un inapreciable sender que puja entre enormes roques de lapiac, cercant el pas de s'Heura (ja desapareguda). Reprenim un antic camí empedrat cap a sa Tanca des Bous (els quals no hi faltaren). D'aquest camí només es conserva es primer troç, l'altre ha estat devastat per una pista forestal que condueix fins a Bàltx d'Amunt. Des d'aquesta possessió seguirem cap a Es Mirador de Ses Barques per a agafar un caminó que condueix fins a sa Capelleta, i d'aquí fins a Sóller.

Una jornada llarga, però valia la pena.

La segona sortida es va realitzar els dies 28 i 29 de gener. La Fita des Ram (Esporles), va ser el nostre objectiu. Un cim petit, però interessant, envoltat d'alzines, de caminóis, de sitges i barraques de carboner.

El camí parteix de la possessió de son Ferrà, i agafant les restes de l'antic camí arribam a l'Ermida de Maristella, on varem fer vespre. Les possibilitats per arribar-hi són nombroses, però aquesta és la més coneguda. El diumenge ens dirigírem cap es Coll dets Ases per a assolir aquest cim (833), molt aprop es troba sa Cova dels Ermassets, molt coneguda pels amants de l'espeleologia.

Ja dins el mes de febrer, la sortida programada per al dia 12 era al Puig Gros de Ternelles (838). El diumenge va fer un temps esplèndid, ideal per contemplar l'admirable paisatge que ens enrevoltava.

Començarem l'excursió des de la possessió de Llinàs on varem contemplar els molins que la fan famosa. Remuntarem un torrentí per a arribar al Coll de Tirapau, per reprendre la ruta clàssica d'aquest cim. El terreny és eminentment càrstic, cosa que va fer de la sortida, una dura prova física. La baixada, gairebé sense camí, perdut pel temps i per la manca de cura, arrodonia la jornada. L'arribada al camí de Ternelles va ser agraïda per tothom.

Ja a Pollença, prenent un cafè, les coses es veuen d'una altra manera; l'excursió ha estat bé!

NOVETATS

Voldríem informar que el dia 26 de febrer, 5 i 12 de març, realitzam un curs d'iniciació a l'escalada esportiva. I que cada divendres a les 19'30 hores tenim un petit espai radiofònic a Radio Voz, 96.6 FM, on parlam d'excurisonisme.

Panoràmica des del Puig Gros de Ternelles (838) (foto, Ana Gallegos)

CLINICA DENTAL
PONT

D'INCA

HORARI

Matins:

Dilluns, dimecres, divendres
de 10'30 h. a 12'30 h.

Horabaixes:

De dilluns a divendres
de 17'00 h. a 20'30 h.

Urgències:

Tel. 75 62 75

Avda Antoni Maura, 6
Tel. 79 40 36

(Centre Comercial)
Es Pont d'Inca

SI AVUI DESGRACIEN IMPUNEMENT EL TORRENT DE COANEGRA DEMÀ POTSER QUALSEVOL ALTRA COSA

Del Pont d'Inca Nou

RENOVACIÓ DE CÀRRECS

El passat dia 28 de gener va tenir lloc la renovació de càrrecs de l'associació de veïnats des Pont d'Inca Nou. Cal esmentar que hi va haver un canvi important en l'estructura de la junta directiva. Per unanimitat, es va elegir per actuar com a tresorer Ramon Pérez i deixa el càrrec Josefina Lago; com a secretari passa a esser-ho Josep Calvo i deixa d'esser-ho Josep Antoni Calvo; el vicepresident segueix essent el mateix Telesforo Peña i, finalment, la presidència passa a Josep Maria Casasnovas i deixa d'esser-ho Antoni Calvo. El mes que ve ja vos informarem dels projectes que tenen previst posar en marxa.

TRAVERSAR LES VIES DEL TREN

Passar per damunt les vies del tren, en lloc de fer-ho per davall, és a dir, per les voravies del pont del carrer de Montcaire, s'està convertint en una tradició. Gairebé tothom que ha de sortir des Pont d'Inca Nou a peu, ho fa tranquil·lament per damunt les vies, amb el consegüent perill que això comporta. Esbrinar quins mecanismes o quines situacions provoquen que la gent se la jugui d'aquesta manera serà una qüestió que tractarem en un pròxim article.

BRUTOR A LA ZONA COMERCIAL

A la zona comercial des Pont d'Inca Nou és observable una "degradació" a causa de l'acumulació de botelles de plàstic, papers, llaures i tota mena de deixalles. Si observau la gent que visita

l'esmentada zona, per ventura quedareu amb els cabells drets. No només els al·lots (més innocents) llancen els seus papers i botelles sobre l'asfalt o dins el solar que hi ha al costat, sinó que també més grans (no tots) llancen qualsevol deixalla allà mateix.

ALTRES

-S'han sembrat arbres a diversos carrers de la urbanització.

-Els arbres del carrer de Son Sales (recordau **Pòrtula**, 147) no han aguantat l'estranya calor d'aquest mes de febrer passat.

-Es podria organitzar una jornada de neteja als voltants des Pont d'Inca Nou.

-Del tema dels accessos de la carretera C-713 se sap que qualque cosa es mou. El mes que ve ja en donarem més dades.

**Josep
Antoni
Calvo**

Del Pont d'Inca

Els difunts del 94(*)

Parròquia de Sant Alonso Rodríguez

Sebastià Zanoguera Vidal (8-1) 88 anys
Lluïsa Aguilera Tomàs (14-1) 85
Maravillas Camilo Perales (7-2) 75
Juana Fernández Artell (26-2) 67
Juana García Santos (28-2) 69
Juan Lorente Escolar (6-3)
Joan Batlle Cafellas (6-3) 79
Antoni Crespí Arrom (14-4) 67
Miguel Ruiz García (6-5) 60
Gregorio Quintero Divas (7-5) 73
Joan Bauzá Maiol (11-5)
Baltasar Bisbal Artigues (20-5) 76
Jaume Salom Rigo (14-5) 75
Gaspar Carbonell Rigo (14-5) 75
Francisca Company Salom (11-6)
José Manuel Martín Veciana (8-7) 61
José Botella Campoy (15-7) 87
Andres Arias Albacete (27-7) 73
Mª Magdalena Campins Abram (28-7) 92
Toni Roca Vich (31-7) 77
Antoni Alba Font (12-8) 56
Catalina Vidal Palmer (4-9) 94
Mateu Sastre Omar (10-9) 77
Joan Coll Calvo (9-9) 71
Miquel Vicens Artigues (16-9) 75
Eduardo Murciano Conde (18-9) 43
Sebastina Benguera Gual (30-9) 76
Maria Oliver Jordà (27-9) 73
Araceli Exposito Maldonado (29-10) 61
Maria Gayà Gayà (26-10) 72
Catalina Garau Ripoll (5-18) 46
Soledad Molina Martínez (7-12) 73
Francisco Rey Escalante (12-12)
Lluïsa Ribot Caldentey (13-12) 74
Andreu Serra Quetglas (22-12) 76
Maria Maria Juan (25-12) 91

Descansin en pau.

(*) N. de la R.- De moment només podem oferir-vos la relació de difunts del Pont d'Inca perquè el rector de Sant Alonso, mn. Guillem Parera, ha estat l'únic de tot Marratxí que ens ha facilitat amablement el llistat. A mesura que les demés parròquies es dignin fer-nos arribar les corresponents relacions les vos podrem oferir.

Servei Assistència Tècnica

Miquel Bordoy

Televisió, vídeo i antenes

Telefunken, Thomson, Emerson, ITT, Sanyo
i altres marques

C/Cabana, 67 baixos **60 04 03 60 07 73**
Es Pont d'Inca

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DE L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNATS

Dia 13 del mes de gener passat va tenir lloc l'assemblea general ordinària de l'A.V. des Pont d'Inca Nou. L'acte es va celebrar a la biblioteca del col·legi Blanquerna. La primera convocatòria estava prevista per a les 20:30 i la segona per a les 20:45. Sense esperar ni un minut més de l'horari previst, va començar l'assemblea amb la lectura de l'acta anterior. Per la seva banda, la tesorera, Josefina Lago, va fer un balanç de l'estat de comptes de l'associació de veïnats. Es va fer una llista de les despeses de l'associació, entre les quals cal destacar la dels monòlits. Altres despeses eren les referents a les sembrades d'arbres, les comissions del banc, el material d'oficina i la quota de la Federació d'Associacions de Veïnats de Marratxí. Es va fer saber que la tardança per fer els monòlits va esser deguda al fet de no tenir els noms dels carrers de la part nova.

Per altra banda, el president va fer una lectura de totes les gestions que s'han duit a terme durant l'any 1994, explicant tots els problemes i els èxits de l'associació. Es va esmentar, sobretot, el projecte d'augmentar la seguretat de la urbanització mitjançant la presència d'un vigilant. Es va dir que si tots estiguessin associats seria molt barat.

Passant a un altre punt de l'assemblea, cal esmentar els suggeriments que varen proposar els presents durant el torn obert per a preguntes. A continuació vos presentam les propostes més interessants:

a) Col·locar una pancarta amb una al·lusió clara al conseller responsable del tema de la carretera C-713, davant es Pont d'Inca Nou.

b) Es proposà fer un acte d'inauguració per celebrar la construcció dels monòlits a les entrades de la urbanització.

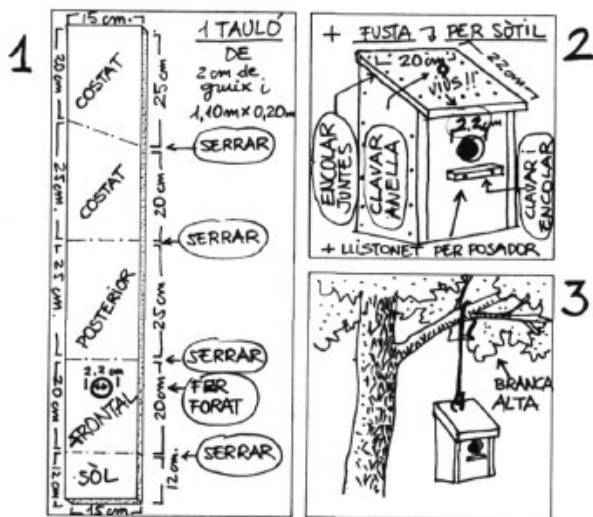
c) Un associat va demanar que es posàs un semàfor a la parada de l'autobús. També es va dir que hi podria haver un pas zebra.

d) S'haurien de fer net i tancar els solars sense construir.

e) Es va proposar també que es fes una assemblea extraordinària per demanar a tots els habitants des Pont d'Inca Nou l'opinió sobre el tema de la seguretat i la possibilitat de fer-hi qualque cosa.

FEIM CAIXES-NIU PER OCELLS INSECTÍVORS

DONAM UN COP DE MÀ AL BOSC !

- SITUAR A UN LLOC ABRIGAT I OMBRIVOL.
- TAMBÉ PODEM FER CAIXES MÉS GRANS (40 ALT X 35 COSTAT) I FORAT DE 8 CM. DE DIAM. PER A MUSSOLS, MÈLLERES...
- REVISAU LES EN ACABAR EL TEMPS DE CRIA.
- SI TENIU JARDÍ PODEU COLOCAR LES EN UN LLOC TRANQUIL PERÒ QUE POGUEU CONTROLAR DES DE CA-VOSTRA AMB PRISMÀTICS. APREN DREU MOLT SOBRE LA VIDA DELS OCELLS.

VOLUNTARIS
DE
MARRATXÍ

DEFENSEM SA NOSTRA
NATURA !

Com sempre, només resta esperar que l'associació continuï en marxa i no s'aturi de fer feina per millorar la urbanització. És un fet clar que ha demostrat la seva operativitat. Recordem que d'ençà que funciona s'han aconseguit algunes fites més o manco importants. Per això, convidam tots els veïnats a fer-se'n socis.

JOSEP ANTONI CALVO

Perruqueria

Dimecres horabaixa
preu especial 3ª edat

Horari:
dimarts a divendres, 9 a 22'30 h.
dissabte, 9 a 16 h.

C/Major, 66 Tel. 79 77 38
Pòrtol

SI AVUI DESGRACIEN IMPUNEMENT EL TORRENT DE COANEGRA DEMÀ POTSER QUALSEVOL ALTRA COSA

ENTRE JOVES

Neus Bibiloni i Vich
Cati Català i Serra

BIEL FRAU, UNA PETITA ESTRELLA DEL FUTBOL

Aquest mes hem trobat que ens havíem de dedicar a l'esport. I, no podia esser d'altra manera, al futbol. Però l'entrevista no serà a una persona major, sino tot el contrari. Ell és un portolà de dotze anys que ja és una estrella. És en Bielet Frau. I ens comentà això.

Quants d'anys tenies quan et començares a dedicar al futbol?

Fa cinc anys, jug des dels set anys. Vaig començar a jugar amb el Sant Marçal i ara jug amb La Salle.

De gran, vols esser futbolista?

Sí, vull jugar a futbol fins que sigui un vellet, i mentre m'aguantí dret seguiré jugant -digué en Biel planejant el seu futur-.

Amb quin equip t'agradaria jugar?

Amb el Reial Madrid.

Quin és el teu jugador preferit?

En Fernando Hierro.

T'has fet alguna lesió greu que no et deixàs jugar a futbol?

Sí, em vaig rompre la cama i no vaig poder jugar durant un mes. I vaig repetir l'experiència de la cama i vaig estar una altre mes fora jugar.

El teu temps lliure, el dediques al futbol o a altres esports?

Al futbol, només al futbol; és el més important de la meua vida.

I aquest va esser l'horabaixa que vàrem passar amb en Bielet.

Bielet Frau (foto, Joan Massot)

EL CàNCER ES CURA MÉS CADA DIA

DIAGNÒSTIC PRECOÇ

Per aconseguir-ho són indispensables el diagnòstic precoç i un tractament adequat. Existeixen cinc localitzacions fàcils de detectar: mama, cos uterí (endometri), coll uterí (cèrvix), còlon i recte i zona oto-rino-laringològica.

Us preg que formalitzeu la meua inscripció com a SOCI PROTECTOR d'aquesta associació (A.E.C.C.)

LLINATGES ..... NOM .....

ADREÇA ..... TEL .....

Quota anual: INDIVIDUAL : Des de 1.000 ptes. Que pagaré (1).....
EMPRESA : Des de 5.000 ptes.

Domiciliació a (Caixa o Banc): ..... C/c.....

..... d ..... de 199 .....

Firma,

Ajuda'ns a ajudar-te

JUNTA DE BALEARS

Informació: ASSOCIACIÓ ESPANYOLA CONTRA EL CàNCER, JUNTA DE BALEARS
C/ Sant Ignasi, 77 - A - Tel. 244000 - Palma

VETLADES A CAN PERE D'INCA

La proximitat de la Fira del Fang no oferia cap dubte a l'hora de decidir quins serien els convidats de la darrera vetlada a can Pere d'Inca. Hi venguéren tres ollers portolans dels més veterans que hi ha; els mestres (que no amos, com els tractàrem al principi) varen ser Jaume de can Vent, Tomeu de can Bernadí i Bernat de sa Penya, tots ells ja retirats. El col·laborador que hi participà també és prou coneixedor de l'ofici del fang, almanco pel que fa al vocabulari: Pere Escafi.

Es veu que en convidar els ollers no els advertiren que ja soparíem durant la conversa i resultà que venguéren sopats, però així i tot espipellaren una mica del que hi havia i begueren un poc de vi per trempar la gola i parlar més llatins. També feren un bon cas d'una coca amb tallades i raïssons, que era boníssima.

La primera qüestió que tractàrem és la distribució i venda dels productes de fang, que també forma part de la tasca de l'oller. Sobretot en temps passat, es respectava una repartició dels pobles entre tots els ollers; cada un tenia uns determinats llocs, fires i mercats on anaven a vendre. Això encara es respecta en part, però els mestres afegeixen que mentre les coses van bé no hi ha problemes, ara, si les vaques són magres, tothom s'espavila com pot i tira per son vent. Sobre el fet d'anar a vendre el gènere en parlàrem molt: ho duïen amb carros i solien tenir un magatzem de productes en els pobles de més lluny perquè quan hi arribaven ja havien venut quasi totes les peces. Es recorden de quan "asfalcaren" els camins, que els animals no hi sabien caminar i llenegaven. Dormien dins els carros i duïen pa a sarró. Les úniques festes que respectaven sense anar a vendre eren els dies de Nadal i el de Pasqua.

Ens deïen que han conegut 16 ollereries en funcionament a Pòrtol, que un temps s'usaven olles de fang per quasi totes les feines de la casa. Quan era temps de matances tothom es preparava d'olles i greixoners de tota casta; fins i tot el saïm es guardava dins olles de test. Però ara el plàstic, l'al·lumini i altres materials han arraconat els útils de fang i només es tenen per decorar. Per això s'ha minvat molt la producció d'olles i greixoneres, i en canvi

CRESCUTS DINS DEL FANG

Els tres mestres ollers (fotos, Joan Massot)

fan cossiols, gerres, plats, pitxers, etc. La diferència és clara: abans 16 ollereries no bastaven per tot Mallorca, ara la producció d'una sola sobra per tot l'any. Mestre Bernat de Sa Penya es recorda que quan era jove a ca seva feien una fornada plena cada setmana, d'un forn ben gros.

La terra, el fang d'alguns redols de Pòrtol és el material imprescindible per fer les peces d'olleria. Tots tres mestres confirmen el que ja sospitàvem: el millor fang de Mallorca, i el de tot el món com diuen ells, s'ha acabat: està enterrat per les obres de l'autopista, en es Pou des Coll. La terra bona que queda és poca i no és probable que s'obrin més pedreres perquè els tràmits legals són més costosos que el que en podrien treure. Molt sovint n'han de mesclar, de fluixa i de forta, per obtenir les propietats necessàries per obrar el fang, per coure les peces i perquè en tornar a posar-les al foc per cuinar-hi, resistesquin.

Tothom està d'acord que la Fira del Fang és molt positiva per als ollers perquè els fa propaganda i poden vendre els seus productes. L'ofici d'oller abans estava molt poc considerat; diuen que la gent es reia dels ollers, eren molt poca cosa. Però actualment això ha canviat, han passat a ser una espècie d'artistes, d'artesans que fan amb les seves mans preciosos articles que distingeixen la decoració de les cases.

Tots tres han sentit parlar de l'antiga tradició dels "Ollers de la Mare de Déu de Lluc", que consistia a anar a Lluc amb el fang i les eines necessàries per fer una fornada d'olles i greixoneres al monestir. Allà feien les peces, les coïen i les oferien a la comunitat i als blavets. Cap d'ells ho ha viscut

Quan un parell de persones es reuneixen succeeix una situació en posar-se a parlar: tothom diu coses i ningú escolta. D'aquesta manera quan acaben cadascú se'n va amb el que duïa dins el cap i ningú ha tret gens de profit de la xerrada.

Si la cosa funciona hi ha el problema del tema a tractar. En general, les converses es refereixen a futbol, femelles o coverbos. S'ha anat perdent l'hàbit d'una conversa reposada donant voltes a una qüestió, on cada un digui la seva i així és possible passar una estona agradable i al mateix temps enriquir-se un poquet. Això és l'essència de la tertúlia i és l'encert que ha tengut *Pòrtula* amb les vetlades de can Pere d'Inca: un tema i una taula parada.

PERE ESCAFI

però fa cent anys o més que es feia aquesta ofrena un pic cada any.

Ens contaren moltes coses del seu ofici dignes de ressenyar, de com era i com és al present i el que quedà més clar des de l'inici és que són i han estat grans mestres, que l'experiència és fonamental i que el seu art, en tota la seva amplitud, s'aprèn amb molt de temps i esforç, que s'ha de créixer dins el món del fang per arribar a ser com ells. Els comentaris dels que escoltàvem també eren ben il·lustratius: ens quedàrem embadalits de sentir-los parlar, de tot el bagatge cultural i popular que posseeixen i que és una gran llàstima que es perdi, com el bon fang, per culpa de la modernització de la vida. Ens donaren grans lliçons del seu quefer d'ollers, però sobretot, del que era i hauria de tornar a ser normalitat lingüística perquè diguessin el que fos, el seu parlar és el més preciós tresor.

JOANA MARIA MATAS

SI AVUI DESGRACIEN IMPUNEMENT EL TORRENT DE COANEGRA DEMÀ POTSER QUALSEVOL ALTRA COSA

UNA TRINITAT OLLERA

BERNAT AMENGUAL SERRA
SA PENYA

Nascut a Pòrtol, l'any 1916.
Fa 78 anys. Casat, amb dos fills. Tres néts

JAUME AMENGUAL SERRA
CAN VENT

Nascut a Pòrtol, a can Vent, l'any 1919. Té 76 anys. Casat, amb dos fills, un fill i una filla. Cinc néts.

BARTOMEU AMENGUAL FRAU
CAN BERNADÍ

Va nèixer a Pòrtol a Can Bernadí, l'any 1928. Ara té 67 anys. Casat, amb tres fills, un fill i dues filles. Tres nètes.

La família

L'olleria

Ha fet sempre d'oller, d'ençà que va acabar l'escola, als dotze anys.

Va aprendre l'ofici a sa Penya i n'ha ensenyat a n'Isidre, a en Bernat de cas Canonge i a en Tomeu de devora cas Ferrer.

Primer li ensenyaren a fer cobertores i després feien greixoneres i això.

Ha fet sempre d'oller, però va estar bastants d'anys de carreter. Tenia una quarterada de terra i se'n cuidava i anava a cercar terra i a cercar llenya.

Va aprendre l'ofici a la casa. En aquell temps hi anava un home que li deien el conco Antoni, que erason pare de mestre Jaume Manyoles, després hi anava mestre Martí de can Sant, i el seu germà Tomeu; i aquests l'ensenyaren.

Ell n'ha ensenyat al seu fill Jaume.

S'ha dedicat sobretot a olles i greixoneres i cubertores. Això de plats i altres coses és d'ara.

S'hi va posar devers els deu o onze anys. Ha exercit devers 55 anys.

L'ofici li ensenya son pare, Antoni Amengual Moll.

Ell n'ha ensenyat al seu fill Pere.

Primer, fins ara fa pentura una vintena d'anys sempre havia fet olles i greixoneres. I després es dedicaren a fer tota classe de ceràmica, plats i tasses. Però de tot d'una, olles i greixoneres.

L'escola

Anava a escola amb don Alberto, devora la rectoria, i el trobava un bon mestre.

Va anar a escola amb don Albert Castell i sempre ha dit -i ho mantén- que va esser molt bo.

L'escola era darrera la Rectoria, pujant a mà dreta; el cap de cantó devora els pisos del forn. Allà hi havia una escola. I després anaren a l'escola vella. Sempre amb don Albert.

Només va anar a escola amb don Alberto Castell. Recorda que era molt bon home i molt bon mestre.

Anava a les Escoles velles; hi havia una escola més vella que la que hi fan les votacions, la del mig, llavors en feren tres més, i les feren el temps que ell anava a escola.

Els viatges

Va desembarcar a Vinaròs i es va passejar per tot Espanya a peu durant la guerra incivil, perquè era artilleria de muntanya. Posteriorment ha anat per Espanya, per Portugal, per Lourdes, Andorra i per dins territori francès.

El temps del Moviment, que ell era falangista, l'embarcaren cap a Vinaròs, Anà a Daroca i al front de Guadajajara, a Cogolludo. Més recentment: Lourdes, Andorra i la Vall d'Aran. També Andalusia, i Madrid per malaltia.

Quasi per tot Espanya i després a Itàlia, a Suïssa i a Àustria.

	Bernat de sa Penya	Jaume de can Vent	Tomeu de can Bernadí
Les aficions	No és aficionat a llegir diaris i confessa que no té memòria. Un temps anava al cinema a Pòrtol. No ha estat aficionat a la Música ni a ballar.	Els diumenges llegeix el Diari de Mallorca Li agradava el cine però ara no hi va. No li agrada cap Música en especial	No llegeix massa el diari perquè aviat es cansa. Li agrada mirar una bona pel·lícula al televisor i quan hi havia cine a Pòrtol. Li agrada el flamenc.
La cuina	Tot li agrada; mai no ha dit a la dona què ha fet avui per dinar. No és triat.	Es decanta per una bona paella	Li agrada més el bacallà que la carn.
La televisió	Diu que és una cosa bona, li agrada. Però a l'endemà no demanis el que han fet. Considera que entretén.	Diu que és una cosa bona. Entretén la gent, però qualche programa és un poc fluix o verd.	Només mira un partit de futbol o una pel·lícula.
Les virtuts i els defectes	Diria es quedar bé per allà on passa. La sordera.	No ho sap. Diuen que és bo.	Fer feina i tenir bon cor. El defecte és que té poca paciència i és molt nerviós.
El motiu d'orgull	Haver-se entès amb els que han fet feina a sa Penya.	Es sent orgullós de tot el que ha fet.	Dur a terme, dins les seves possibilitats, les idees que ha tengut.
Voldria que el recordassin com...	Era un bon venedor, i quedava bé per allà on passava. Per tot allà on ha passat no hi haurà ningú que digui que ha fet un mal fet.	Que era bon al·lot.	No ha fet mal a ningú.
Una gran il·lusió	Seria que en anar-se'n els que quedin a la casa sense bregues puguin arribar al retiro.	Estar bo.	Ara ja no en té cap, només està bo. I si té ganes d'anar a passejar, anar-hi i si té ganes d'anar a un dinar, anar-hi.
Pòrtula	Li agrada i la llegeix.	Li agrada molt, especialment les coses d'aquell temps.	Considera que està bé. Li agrada llegir les coses antigues.
La visió política	No en vol saber res. Creu que tots van al duro, tant si són blancs com negres, i a l'endemà d'haver entrat ja ni se'n recorden de tu.	No es considera polític però no té res que dir dels que hi ha per enmig.	No s'interessa ni s'ha interessat mai per la política; diu que pel que sent els que hi ha ho fan bé.
Sobre la Vetlada a Can Pere d'Inca	"Estupendo. És una bona manera de fer una tertúlia."	"Molt bé. Vàrem riure. Va estar molt bé. Va anar bé."	"Jo em va agradar molt. M'agrada molt discutir d'aquestes coses passades, i ara un conta una cosa, i escoltar. I aquestes coses maldament siguin contes això dels ollers vells, tot això em queda dins la memòria. Jo és el que m'agrada més discutir d'aquestes coses."

Biel

SI AVUI DESGRACIEN IMPUNEMENT EL TORRENT DE COANEGRA DEMÀ POTSER QUALESEVOL ALTRA COSA

L'ATEMPTAT DEL CAMP D'INCA

ELS CENT DARRERS METRES FOREN DESTRUÏTS DESPRÉS D'HAVER-SE DENUNCIAT L'ATEMPTAT

**Amb una gestió eficaç i
competent s'haguessin
pogut salvar
un centenar d'arbres**

Aquest és el desenvolupament cronològic dels fets

Dia 25 de gener

13'30 h. Hom informa el suposat regidor de Medi Ambient de Marratxí, Guillem Juan, que en el torrent de Coanegra al seu pas pel Camp d'Inca s'hi observen moviments de màquines que tomen arbres i arrassen la vegetació.

15 h. Hom acompanya el suposat regidor de Medi Ambient de Marratxí, Guillem Juan, a veure les obres "in situ". Hom resol anar a cercar Vicenç Sastre, membre del GOB de Marratxí, perquè avalui l'impacte ecològic de les obres.

16'30 h. Hom torna amb Vicenç Sastre al Camp d'Inca. Es pot comprovar que s'han arrabassat pollancres centenaris, un centenar d'arbres joves i més crescuts, pollancres i oms, i tota la vegetació típica de ribera en un espai d'uns cinc-cents metres de llargària per tres o quatre d'amplada a ambdues parts del torrent.

17 h. Hom acompanya Vicenç Sastre a informar als operadors de les màquines que estan fent un desastre ecològic. Hom s'informa que aquells homes tenen or-

dres de la Conselleria d'Obres Públiques i que en cap moment no han rebut la visita de cap tècnic per tal revisar les obres i orientar les operacions.

17'30. Hom acompanya Vicenç Sastre a presentar una denúncia per atemptat ecològic davant la Policia Local de Marratxí. La P.L. intenta trobar els homes de les màquines però aquests ja han partit.

18'30. Hom acompanya Vicenç Sastre a avisar el suposat regidor de Medi Ambient de Marratxí, Guillem Juan, que es tracta d'un atemptat ecològic de considerable magnitud i sobre la necessitat

d'enviar la P.L. a primera hora del matí per aturar de forma cautelar les obres mentre es fan gestions davant la conselleria d'Obres Públiques.

Dia 26 de gener

6 h. Ultima Hora treu en portada i a la plana que obre la secció de part forana la notícia sobre la salvatge i incontrolada destrucció de la vege-

tació del torrent.

8 h. Les màquines que suposadament "netegen" el torrent de Coanegra comencen la seva jornada laboral. No veuen cap autoritat pública per enlloc i seguint les instruccions del seu encarregat continuen les obres.

8'30 h. A l'Ajuntament de Marratxí es comencen a fer gestions perquè des de la Conselleria d'Obres Públiques aturin les obres iniciades.

11'00 h.- La Guàrdia Civil atura les obres.

L'ordre ha arribat tres hores i cent metres i cent arbres i...- tard.

BMM.-

EL GOB DEMANA A LA FISCALIA DE BALEARS QUE INVESTIGUI ELS FETS SUCCEÏTS A MARRATXÍ

L'arrasament de la vegetació del torrent de Coanegra presenta indicis de delictes ecològics

La destrucció de la vegetació de ribera que tingué lloc els darrers dies al torrent de Coanegra, al seu pas pel Camp d'Inca, ha estat denunciada pel GOB davant les conselleries d'Agricultura i Obres Públiques, així com davant la Comissió balear de Medi Ambient. Tot sembla indicar que en aquesta actuació han estat infringides la Llei del sòl, la Llei de disciplina urbanística i la Llei d'aigües.

A més a més, i davant la possibilitat que els fets fossin constituïts de delictes ecològics segons l'article 347bis del Codi Penal, el GOB s'ha adreçat a la fiscalia de Balears perquè investigui els fets.

Entre les espècies vegetals afectades per l'arrasament cal destacar un centenar d'oms, espècie amb greus perills de conservació arreu d'Europa degut a la grafiosi, malaltia que acaba per matar-los. Les Balears han aconseguit fins ara mantenir-se al marge d'aquest desastre, constituint un dels punts més importants per a garantir la supervivència de l'espècie.

Per desgràcia aquests tipus d'actuacions sobre els torrents són molt freqüents a Balears, fonamentades sobre la idea que cal fer córrer el torrent el més aviat possible fins a la seva desembocadura per evitar els desbordaments. Des del GOB es posa en dubte aquesta teoria, ja que la vegetació dels llits i marges dels torrents contribueix a enlentir la velocitat de les aigües, afavorint el seu trànsit normal al llarg del llit i potenciant la infiltració i recàrrega dels aqüífers. Segons el GOB, les causes de les inundacions s'han de cercar especialment en la modificació de les petites vies naturals de les aigües, alterades o obstruïdes per carreteres, parets, edificacions i altres obres.

(>>)

Vicenç Sastre

Un dels arbres centenaris

(<<) A aquesta possible manca d'utilitat s'han de sumar els greus efectes erosius que pateixen els marges una vegada desprovists de vegetació, apart dels palpables efectes ecològics negatius.

Des del GOB es critica el pretès desconeixement de la qüestió que han argumentat des de fonts del Servei Hidràulic de la COPOT, quan el tema és clarament de la seva competència. Aquesta manca de responsabilitat resulta indignant i pot ésser indicativa de la manca de seriositat amb que es planifiquen i executen aquestes obres.

G.O.B.

Vicenç Sastre

Així era la vegetació de la zona

QUÈ HI DIU GUILLEM JUAN?

El suposat regidor de Medi Ambient no ha trobat justificació per aquesta negligència que atribueix "tal vegada al lapsus entre que s'envià l'escrit perquè ho aturassin i l'atur real".

Genial.

DESTROSSA INJUSTIFICADA A MARRATXÍ

Mitjançant aquest comunicat el partit polític Els Verds vol elevar la seva protesta més enèrgica pel salvatge acte perpetrat a es Camp d'Inca, al terme municipal de Marratxí. Al respecte volem manifestar el següent:

1r) Es tracta d'un acte que no té cap justificació. La neteja dels llits del torrent no ha de servir com a pretext per endur-se'n per endavant tot allò que forma part del patrimoni natural del seu entorn.

2n) El fet és indicatiu del que està succeint als voltants de Palma, on la natura s'allunya més cada dia de la ciutadania. Després que Palma ha devorat gairebé el seu terme municipal de tot vestigi de verdor, ara la fúria depredadora s'estén com una taca d'oli a les poblacions que limiten amb la ciutat i, per extensió, a la resta del Pla de Mallorca.

3r) Els Verds demanem dels responsables de la COPOT que expliquin aquesta desmesurada acció als habitants de Marratxí i que es prenguin les mesures de control i tècniques necessàries perquè fets com aquest no es tornin a repetir.

Atentament,
Els Verds

Plaer, seny, prudència, saviesa, cultura, amor, tendresa, estètica, bellesa, harmonia, placidesa, equilibri, contemplació, coneixement, encant, solidaritat, calma, sensibilitat, valors, són paraules desterrades, passades de moda.

Comoditat, esterilitat, violència, dominació, poder, rapidesa, urgència, potència, avoriment, diners, burocràcia, desarrelament, marginació, egoïsme, seguretat, productivitat són lo intel·ligent, lo modern, són signes de progrés. Confessats i panxa plena: aquest és el lema!

No és gens d'estranyar que les modernes doctrines que inspiren als responsables de les nostres vides i hisendes mos reportin cada dia més i més atemptats a la nostra ànima. El foc, l'asfalt, el ciment, els residus, les màquines, l'autor i nosaltres estam en mans de manipuladors de la nostra terra sense carnet. La natura, tot lo que recorda la creació, tot allò que ens recorda la nostra naturalesa, la nostra humanitat, se mos fa més enfora. Si recordam, en el nostre subconscient, el paradís, pot ferir-se la nostra sensibilitat, la nostra submissió i el nostre rendiment. Per això i no per altres motius, ens van retirant lo verd de la nostra vida. Convé que anem acostumant les nostres arrels al ciment.

Cademerres?, oms?, garriga?, cultura?, talaiots?, paisatge?, sentiments?, Mariconades!! i als posters turístics! alemanys i als anuncis de la tele!! i s'ha acabat!

Por sierto que el Rei ha estado muy bien en Fitur, ¿verdad? I es que el 95-96 tiene muy buenas prespectivas... Paco anda pon nos unos wisquis.

VICENÇ SASTRE

Presentació del llibre

LES PLANTES DE JARDÍ A LES BALEARS

de Pere Llofriu

Miquel Font, Editor

Dia 31 de març a les 20 h.

CASA DE CULTURA S'ESCORNADOR
Pòrtol

SI AVUI DESGRACIEN IMPUNEMENT EL TORRENT DE COANEGRA DEMÀ POTSER QUALSEVOL ALTRA COSA

Esportula

coordina
Tomeu Pou

TERESA FULLANA, CAMPIONA

La nedadora des Pont d'Inca inscrita al club natació Palma, Teresa Fullana, es proclamà brillantment campiona d'Espanya a la categoria junior dels darrers campionats d'Espanya celebrats a Gijón. Na Teresa es va imposar a les proves de 200 metres lliures amb un temps de 2.10.19 i als 400 metres lliures amb el temps de 4.31.68. També fou subcampiona a la prova de 800 metres lliures amb un temps de 9.35.31. Amb aquesta actuació, Teresa Fullana s'afica de ple entre les millors nedadores de la comunitat i de tot l'estat espanyol. Des d'aquí la nostra enhorabona.

Ampliarem la notícia a la propera revista.

Joan Massot

Directiva i tècnics del PT Amateurs

UN LIDER EN SOLITARI ENVERS LA PRIMERA REGIONAL

El club de futbol Pla de Na Tesa, s'ha proclamat campió d'hivern de la segona regional, al quedar primer classificat després de la primera volta. L'equip porta ja 20 partits disputats i tan sols en porta tres de perduts i dos d'empatats. La temporada no pot presentar-se millor, ja que ja són tres els punts que separen l'equip de la nostra localitat del segon classificat, el Recreatiu de la Victòria.

L'objectiu del Pla de Na Tesa és assolir l'ascens a primera regional, objectiu que cada dia és més a prop. En el decurs d'aquests vint partits de lliga el nostre equip ha sumat trenta dos punts i porta deu positius. L'equip marratxiner ha aconseguit ja cinquanta gols, essent el màxim realitzador de la seva lliga amb tres gols més que el Re-

creatiu de la Victòria, i tan sols n'ha encaixat devuit, un més que l'anomenat segon classificat.

Si l'equip Pladenateser es manté en la seva línia de bon joc assolirà segurament el seu objectiu, l'ascens a la primera regional.

Sebastià Bennasar i Llobera

KALMA

Isabel i Gaspar
-artesans-

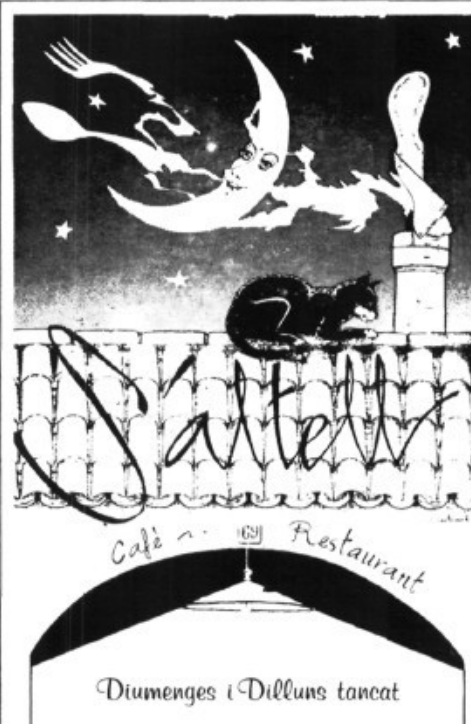
Decoració amb flor seca
Restauració de mobles
Fusta artesanal

Oleza 123 Tel 79 79 03 Sa Cabaneta

PETITS
ANUNCIS
DE

COMPRES,
VENDES,
LLOGUERS,
OFERTES,
DEMANDES

TEL
60 31 44

SI T'INTERESSA MARRATXÍ... T'INTERESSA PÒRTULA. NO ESPERIS MÉS I SUBSCRIU-T'HI. TEL. 79 78 70 / 60 31 44

SENSE ENTRENADOR CAP A L'ASCENS

L'equip de bàsquet senior del Pla de Na Tesa intenta assolir l'ascens de categoria. Ara més que mai necessiten el suport de la afició.

L'equip de bàsquet sènior del Pla de Na Tesa s'enfronta en aquesta temporada amb un objectiu molt important: l'assoliment de l'ascens a la categoria superior. En aquests moments es troben segons a la classificació i l'objectiu primordial és la classificació per a jugar els play-offs d'ascens, si ho aconseguixen entraran a formar part dels quatre equips que es jugaran les dues places disponibles per a jugar a tercera. La majoria dels jugadors que formen l'equip porten jugant un bon grapat d'anys i malgrat que enguany no tenguí entrenador decidiran continuar jugant a aquest esport.

Afortunadament en Joan Pericàs fa la doble funció, és a dir, és jugador i entrenador alhora. Al seu historial com entrenador es compta l'assoliment de la vuitena plaça als Campionats d'Espanya amb l'equip infantil femení del Sant Josep.

Quant a l'afició que segueix els partits està centrada especialment en els jugadors de les categories inferiors del club, o en persones que hi tenen molt a veure. Això fa que la mitjana d'edat sigui molt jove, ja que no ve gaire gent del poble. Aquesta afició és força renouera i els diumenges al matí fa vibrar la pista del Pla. En aquest sentit cal recordar que és ara, més que mai, quan a l'equip li fa falta que es noti el calor popular i que la gent recolzi l'equip, ja que s'enfronten a la segona opció d'ascens des de que

es va crear el club.

Entre els principals problemes que té l'equip cal recordar la falta d'un entrenador, ja que a pesar dels coneixements d'en Joan Pericàs són indiscutibles es fa molt difícil concentrar-se en els dos llocs. A més a més es produeix un excés de confiança envers la seva persona i això no és bo perquè no es té la tensió adequada. Un altre dels principals problemes amb que s'enfronta l'equip és l'econòmic, ja que la subvenció de l'Ajuntament és escassa i els doblers que s'han de pagar ascendeixen a 294000 pessetes. Per a obtenir aquests doblers es fa indispensable que els jugadors aportin el seu propi capital, a més a més de la organització d'events deportius que permeten treure un cert benefici al club. Entre aquests podem citar les 24 hores de bàsquet, els tornejos tres contra tres i el torneig de pasqua.

Un altre dels fets destacats és la pre-

sència de jugadors molt joves a l'equip, recent ascendits del juvenil que al llarg de la temporada han aportat la seva ajuda per a l'ascens.

S'ha d'assenyalar que aquest equip, enmarcat dins el nucli més important i històric de bàsquet del nostre municipi, no gaudeix de les instal·lacions adequades per a un equip del seu nivell, la qual cosa fa més meritòria la trajectòria de l'equip durant la lliga, ja que amb totes les carències, tant econòmiques com d'infraestructures estan mantenint un nivell excepcional, que podria ser molt millor si aquests problemes es solucionassin. Els dos equips que es juguen la classificació amb ells estan arreglant aquests problemes mitjançant la construcció d'una pavelló a cada localitat que resoldran els problemes d'infraestructura. Esperam que l'Ajuntament de Marratxí segueixi l'exemple.

Aquesta és la relació de jugadors (>>)

Es Siurell

**Cafeteria
Hamburgueseria
Tapes variades**

Nicolau Cotoner, 9

Tel. 79 79 38 Sa Cabaneta

PODA DE PALMERES

Tomeu Català
tels. 79 77 25
60 27 20

SI AVUI DESGRACIEN IMPUNEMENT EL TORRENT DE COANEGRA DEMÀ POTSER QUALSEVOL ALTRA COSA

(<<) del sènior del Pla de Na Tesa i la seva posició.

Antonio Montilla, pivot
Joan Pericàs, escolta i entrenador
Joan Pascual, nase
Antonio Lisani, aler
Miquel Angel Malondra, aler
Xisco Terrassa "logurin", aler-pivot
Angel Molinero, escolta
Manolo Galmés "Petit Suiss", escolta
Antonio Jaume "Puça", escolta
Juan Llabrés, aler
José Antonio Jaume "Jalo", pivot

Recentment ha entrat a la convocatòria un jugador juvenil
Pere Bennasar "Es nin", pivot

Sebastià Bennasar i Llobera

CONTINUA ENDAVANT LA TEMPORADA DE VOLEIBOL

La temporada de voleibol no atura i els equips del CV Pòrtol continuen la seva marxa irregular dins les seves respectives categories. Enguany no tenen sort els equips i la temporada no és tot el bona que es podria esperar. Les jugadores de la Segona divisió senior, després de fer un inici de campionat molt bo en que quedaren classificades com a terceres del seu grup, ara a la fase de classificació del primer al sisé lloc no els va tan bé i encara no saben el que és la victòria.

A la categoria juvenil la sort és diferent pels dos equips que hi juguen, d'una banda l'equip masculí -a pesar de ser de nova creació- no ho fa del tot malament i de set partits n'ha guanyat tres i n'ha perdut quatre. A l'altre cara de la moneda hi trobam l'equip juvenil femení que en tota la temporada tan sols ha guanyat un partit, contra les darreres classificades, i han perdut la resta.

El cadet femení després de fer un bon paper a la primera fase del campionat, en que guanyaren 3 partits i en perderen 5, a aquesta segona fase duen el mateix camí que les senior i encara no han guanyat cap partit.

A les categories alevins i de promoció no importen els resultats i el realment important és que els jugadors aprenguin a jugar i a competir amb esportivitat.

G.B.

XERRADES ESPORTIVES

DE MALA SORT I PREMSA

Dia 6 de febrer va tenir lloc, tal i com estava previst, la segona xerrada esportiva organitzada per la penya mallorquina Es Siurell de Marratxí. Seguint el costum d'aquestes tertúlies, primer un bon sopar i després donar-li a la llengua, cosa que ja es durant tot el sopar, començà la xerrada oficial. El moderador i president de la penya, Maties Rebassa, va presentar els convidats Toni Prats i Antonio Orejuela, els quals respongueren l'allau de qüestions que els contertulis els dirigien. Segons els jugadors, no troben una explicació lògica per als resultats esportius. No sempre es guanya quan es fa bé, ni sempre es perd quan es fa malament. Un contertuli va demanar als jugadors si el Mallorca jugava tan malament (tot i que aquesta afirmació no sempre quadra). Per altra banda, n'Orejuela també va destacar que no sap ben bé perquè, però actualment la premsa, que hauria de fer afició també, està molt en contra del Mallorca.

Passant a un altre tema, el president de la penya **A r r a b a l**, Toni Tatxa, va parlar de la mala sort de l'equip. Segons va afirmar, feia anys que no havi vist tanta mala sort. Els contraris sempre fan gols al Mallorca increïbles, beneits i, fins i tot, mals de creure. Cal destacar que durant tota la tertúlia va sortir molt el tema de la sort. Es parlava com si hi hagués una espècies de maledicció en contra del Mallorca.

En Toni Prats va esmentar els seus contactes amb l'Atlètic de Madrid. Ara bé, no va dir gaire cosa. Per la seva banda, n'Orejuela va respondre una qüestió referida a les diferències que hi veia entre l'etapa anterior i l'actual. Segons aquest jugador, són equips dis-

tints. Poder tenir una compenetració perfecta entre tots els jugadors, és una cosa que necessita algunes temporades. Va tornar esmentar la qüestió de la mala sort que, com hem dit, dominava l'opinió generalitzada de bona part dels assistents.

Un contertuli va recordar que abans l'equip sabia remuntar un partit, tot i tenir resultats en contra. Va demanar per què passava això. N'Orejuela va dir que l'afició no donava suport a l'equip. Segons pareix, els jugadors no noten un ambient favorable i això afecta el seu rendiment. Recordem que l'afició ha anat minvant durant els darrers anys.

Per acabar, farem algunes referències, com sempre (i dic com sempre, perquè aquest és un tema que es repeteix constantment, almanco aquests darrers anys), sobre la qüestió de la premsa. Es digué que entre els periodistes hi ha una espècie d'estira i arronsa incomprendible. Hi ha jugadors que per a un periodista ho fan molt bé i per un altre ho fan pèssimament. Com és possible això? Pot haver-hi discrepàncies, però contrastos tan bruscs i tan extrems no semblen normals. Que un jugador arribi a dir que se'n vol anar per mor de la premsa, és molt fort. Això són coses, però, que passen continuament. Es varen tractar també moltes qüestions puntuals i anècdotes que seria molt llarg esmentar-les. Finalment, amb el lliurament habitual dels siurells, els jugadors i assistents s'acomiadaran fins a la pròxima xerrada.

Josep Antoni Calvo

TOTHOM A LLUCMAJOR

SALUTACIÓ DEL PRESIDENT DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA
AMB MOTIU DE LA COMMEMORACIÓ DEL DIA DE LES ILLES BALEARS

Dotze anys d'autonomia són ja una fita important que jalona el camí de recuperació de la nostra identitat com a poble. Els pròxims 4 i 5 de març els ciutadans de les Illes Balears commemoraran dotze anys d'Estatut d'autonomia, dotze anys d'autogovern. I ho celebrarem a la vila de Lluçmajor, justament el "lloc major", on el rei Jaume III va perdre la vida defensant el Regne de Mallorca. Aquesta és la festa de totes les Balears on tots ens retrobam amb la nostra història i reclamam l'enfortiment de la nostra vocació com a país.

Els dotze anys d'autonomia tenen, com tota obre humana, llums i ombres, moments d'eufòria i moments de desencís. Probablement, tots pensàvem fa alguns anys que el camí seria molt més fàcil. Però és un camí pedregós, amb dificultats i, de vegades, sembrat de recels i desconfiances des dels poders centrals cap a les comunitats autònomes.

És cert que, durant els dotze anys darrers, les Balears s'han situat com a capdavanteres en el món de l'economia i del progrés. Que som l'única comunitat espanyola que reuneix totes les condicions per figurar entre les comunitats europees més avançades. Però, així i tot, hem de ser inconformistes. Hem d'aspirar a molt més.

Tenim davant un gran repte: aconseguir que es faci justícia amb les nostres illes. Des de fa alguns anys feim feina per trobar un sistema que elimini les dificultats de la insularitat, per poder competir en igualtat de condicions amb la resta de regions continentals. Es tracta de facilitar l'arribada d'empreses de tecnologia nova i neta, adequar la fiscalitat per a les empreses de les Balears, millorar la competitivitat de l'agricultura, reduir impostos sobre consums que són bàsics i garantir la qualitat de vida per a tots els ciutadans.

I no ho demanam per tenir privilegis. Ho demanam per justícia. Pel fet de ser illes no hem d'estar en inferioritat de condicions respecte a la resta de ciutadans espanyols. Ara, el Projecte de règim econòmic i fiscal ja està en el Parlament. Però, fins que no sigui aprovat definitivament per les Corts Generals ha de passar encara moltes dificultats. Hem de vèncer molts d'entrebancs, hem de superar moltes incomprensions. Per això, fa falta més que mai la unió de tots i la conjunció d'esforços per aconseguir allò que consideram just i necessari per al futur de les Balears.

I celebrem aquests 12 anys d'autonomia amb un esperit festiu. La Primera Mostra de Cultura Popular inundarà els carrers de Lluçmajor amb un ambient de festa, on seran presents els cavalls de Menorca, el folklore més arrelat a les Pitiüses; el tir amb fona, els cossiers, els cavallets, els grups musicals, els xeremiers, els caparrots i dimonis de totes les illes. Una autèntica mostra de les tradicions que hem heretat dels nostres avantpassats i que tenim la responsabilitat d'apreciar i de mantenir. Som hereus d'un tresor i no le podem malbaratar. L'hem de cuidar i l'hem d'estimar.

I per recordar el darrer rei de Mallorca, que regà amb la sang de l'esperança els nostres camps, Lluçmajor es vestirà de festa major per lliurar de manera solemne la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma als donants de sang de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, en reconeixement de la seva tasca generosa, altruista, solidària i humanitària. Donar sang és donar al part més personal i pròpia de cada persona. Donar sang és donar vida.

Amb aquest esperit, jo convid a tots els ciutadans de Formentera, Eivissa, Menorca i Mallorca a participar en els actes commemoratius del Dia de les Illes Balears. Perquè som un poble que sap valorar la recuperació de les senyes que marquen la seva identitat, però, per damunt de tot, sap que la solidaritat i la unió han de marcar el rumb de futur.

Gabriel Cañellas Fons

DIA DE LES ILLES BALEARS PROGRAMA

DIA 4 DE MARÇ

LLUCMAJOR

11,00 h. Inauguració de la Primera Mostra de Cultura Popular de les Illes Balears al passeig de Jaume III.

13,00 h. Exhibició de balls folklòrics de Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera, a l'escenari situat al final del passeig de Jaume III.

17,00 h. Carrusel de la Policia Muntada de Palma al terreny de la finca confrontant amb el col·legi públic Jaume III.

18,30 h. Trobada de glosadors de Mallorca i Menorca a l'escenari situat al final del passeig de Jaume III.

20,00 h. Cançons i tonades d'antany a l'escenari situat al final del passeig de Jaume III.

21,00 h. Ballada popular amenitzada per els grups Música Nostra, Rondalla Bellver i Es Rebot de Menorca al passeig de Jaume III.

PALMA:

21,30 h. Concert de l'Orquestra Simfònica de Balears "Ciutat de Palma" amb la col·laboració de la cantant Genia Tobin al Teatre Principal de Palma.

DIA 5 DE MARÇ

LLUCMAJOR:

9,00 h. Cercavila amb els personatges de les Rondaies mallorquines, xeremiers, caparrots i dimonis de les illes.

11,00 h. Missa solemne presidida per l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Mallorca, acte institucional i lliurament de les Medalles d'Or de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears 1995 als Donants de Sang de Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera, a l'església parroquial de Sant Miquel.

12,00 h. Tir de fona al terreny de la finca confrontant amb el col·legi públic Jaume III.

12,30 h. Cançons, dansa i cavalls de Menorca a la Plaça de l'Abeurador Rodona.

13,30 h. Danses de Cossiers i Cavallets a l'escenari situat al final del passeig de Jaume III.

17,00 h. Lliurament d'estendards a les cases de Balears a l'exterior a l'escenari situat al final dels passeig de Jaume III.

17,30 h. Actuació dels grups de balls de les cases regionals d'altres comunitats autònomes a Balears, a l'escenari situat al final del passeig de Jaume III.

20,00 h. Fi de festa amb balls de gegants i caparrots, amenitzada per la Banda de Música de Lluçmajor.

Focs artificials.

SI AVUI DESGRACIEN IMPUNEMENT EL TORRENT DE COANEGRA DEMÀ POTSER QUALSEVOL ALTRA COSA

ELS MISSIONERS HI SON SEMPRE

Dels aspectes positius del 94 els mitjans de comunicació destacaren la solidaritat dels espanyols, i dins aquest camp, que els missioners feia estona que hi eren.

Mai la TV havia parlat tant dels missioners. Ni d'aquesta manera. Un dels mitjans s'exclamava, amb signes d'admiració, de com distribueixen el temps els missioners. Els capellans, deia, dediquen el 15% al culte i el 85% a tasques de desenvolupament. Si són seglars o religiosos, només un 5% a tasques específicament religioses i el 95% al desenvolupament.

Així ho veuen des de fora. Vist des de dins, diria que el missioner dedica el cent per cent del seu temps i tota la seva il·lusió a l'anunci de Jesucrist. ANUNCIAR, que és donar a conèixer, fer a sebre, mostrar, oferir, de cap manera imposar, ni conquerir. El quid de la qüestió està en el COM es fa l'anunci. Si em permeteu una resposta clara, diria: el missioner anuncia que Déu és un pare que ens estima, amb fets, testimoni i paraules.

Primer, fets. Quan trob una persona amb fam i li vull mostrar que Déu l'estima (això és evangelitzar) no ho faré amb consells, promeses per a més endavant, etc. Només hi ha una resposta possible: donar-li menjar. Amb un afegit: capacitar, perquè es puguin valer per si mateixos.

Fets i testimoni. Ni l'un ni l'altre els tenim en exclusiva els creients. Les ONG, per exemple, mostren enfillos de fets idèntics als dels missioners, sovint realitzats conjuntament, ONG i missions. I els tes-

timonis de tants cooperants (no sempre dels "tècnics" amb sous que consumeixen molts pressuposts) solen ésser admirables.

Ara bé, el testimoni del missioner és el testimoni de la fe. Hi són sempre i per ara, surt a una mitjana de dos per mes que hi deixen la pell. Dos màrtirs cada mes. Màrtir que precisament vol dir testimoni. Testimoni del qui anuncia. Per això hi són sempre, arreu del món. Les mateixes ONG saben, per experiència que els camins oberts pels missioners són els més curts i de més eficàcia per arribar als que necessiten l'ajuda. I que sempre els troben oberts i transitables, sense gelosies ni protagonismes que minvin els bons resultats. Un aspecte poc divulgat del camp missioner que el 94, amb els greus esdeveniments viscuts, va posar damunt fulls.

La diada de MALLORCA MISSIONERA, que celebrarem el 14 de maig, ens recorda que els missioners hi són sempre i que necessiten la nostra ajuda. però, alerta, que massa sovint "ajudar" s'agafa com eufemisme per demanar doblers. I els doblers no són la primera necessitat de les missions.

No hi ha missions sense missioners, homes o dones, batiats que moguts per la seva fe volen anunciar Jesucrist de la manera i acceptant les conseqüències que facin creïble l'anunci. Capellans, religiosos o seglars que oferesquin un mínim de tres anys continuats a la tasca missionera. També per a tota la vida, mitjançant un dels Instituts religiosos missioners. O sigui, que les missions necessiten persones. Sense persones poca vasa hi

fan els doblers.

I animació missionera. Quan un diu que se'n va a missions provoca diverses reaccions: "Està malament des cap", "no sap què es fa". I si és un capellà apreciat pel poble, s'afegeix: "el Bisbe no té es cap bé". També: "ets un valent", "coratge", "compta amb sa meua simpatia", "l'admir", "m'agradaria tenir es coratge i sa fe que tu tens". Uns animen. Fan animació missionera. Que també suposa informar, donar a conèixer la realitat de les missions.

I pregària. La més gran aportació dels creients. Llavors si, en quart lloc, l'economia hi juga el seu paper. Que els missioners dinen cada dia. I espenyen sabates. I compren llibres.

Ara que ningú digui: "jo no puc ajudar més que amb doblers". Ni sols amb pregària i doblers. La majoria, per raons d'edat, salut i circumstàncies familiars, professionals, etc. no es podran oferir com a missioners. En canvi animar, o desanimar, no sols és possible, sinó situació que sovint hem d'enfrontar i resoldre d'una manera o de l'altra. Llavors sí, doblers. No per tranquil·litzar consciències. Sinó per completar el compartir. Compartim pregària, temps, curolles, simpatia, i també doblers.

Miquel Mulet Coll

N. de la R.- Miquel Mulet, missioner ell mateix, fou rector de la parròquia de Sant Alonso del Pont d'Inca.

Ja som a la nova casa!

PuntBak S.L.

Informàtica
Assessorament
Aplicacions
Serveis

Capità Salom 25

75 72 80 Palma

X Fira del Fang a Marratxí

DEL 3 AL 12 DE MARÇ 1995

ORGANITZA :
 AJUNTAMENT DE MARRATXI

AMB EL PATROCINI DE:
 Consell Insular de Mallorca

 GOVERN BALEAR

 "SA NOS TRA" CAIXA DE BALEARIS

SES TRES GERMANES • CARRETERA D'INCA, Km. 8,5

Artista: Miquel Àngel

CARTES OBERTES (Ve de la plana 2)

(< 2a) se en dogmes i intransigències. Ciar que resulta difícil quan un defensa una cosa de la qual està convençut no caure dins aquest parany, però me poden ben creure que l'esforç de no fer-ho val la pena.

Fa uns quants mesos, quan estava mirant la televisió, vaig començar a sentir una gran emoció que va anar pujant i pujant i finalment s'alliberà pels dos petits volcans hidrològics que tots tenim just als ulls, en forma de dues, quatre, sis, (en aquests moments no me'n record del nombre exacte), llàgrimes. Me'n feia creus. Com era possible que la televisió, vista per molts quasi bé com un monstre, produís en mi aquell profund sentiment agradable. (Aprofit aquí per recordar que les llàgrimes també poden tenir una interpretació positiva i feliç)

Vaig arribar a diverses conclusions:

La primera era prou evident. Tots aquells que deien que la televisió no servia absolutament per res sens dubte estan ven, almanco, mal informats.

La segona va ésser molt sorprenent per mi. La imatge, els sons, la veu que m'havien trasbalsat d'aquella manera eren les de Na Maria del Mar Bonet i l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears interpretant la Balanguera.

Qualcú pot pensar que això no té res d'extraordinari, però els puc assegurar que jo mai havia comprat cap disc de Na Maria del Mar ni tampoc havia llegit senecer el poema de Joan Alcover.

Així vaig descobrir que allò que anomenam signes d'identitat, entitat cultural, poble, país o pàtria assolien en mi el grau de profund sentiment, i tot això sense pretensions ni intencionalitat, simplement amb una imatge a la televisió.

Vaig aprendre que la pàtria es pot defensar des del sentiment raonable, o sigui des de la convicció tolerant, i que tots aquells que per intencions o interessos personals mobilitzen a les masses, cosa que acostuma a passar molt sovint, en nom d'aquest sentiment tan íntim no tenen ni un pèl de patriotes.

El dimoni amb sentiments

(< 2 b) degudament classificats i embalsats. Ara ha tornat perdre els papers amb motiu de la recent acció d'aquesta mateixa organització a la incineradora de Son Reus. Dels ecologistes ha dit, textualment, que eren uns poca-vergonyes i que usaven mètodes feixistes. Un poc fort, tot

plegat.

En primer lloc, el Sr. Verger confon l'acció directa no-violenta amb el totalitarisme més reaccionari. Però es veu que no li ha agradat gens, això de l'ocupació pacífica. Pacífica, no ho oblidem: no hi ha hagut sabotatge de màquines, ni de cap aparell; fins i tot els treballadors cessaren voluntàriament en la seva feina. A un espai radiofònic, el Sr. Verger comparava l'acció de Greenpeace amb la invasió "pacífica" d'una casa particular, per tal de fer veure com reaccionarien les persones propietàries davant el fet. Que nosaltres sapiguem, Sr. Verger, la incineradora de Son Reus no és ca seva, ni la de ningú. És més, posats a atribuir-li propietari resulta que és una mica de tothom, no debades està previst subvencionar-la en un 30% amb doblers públics. Per si no ho recordava.

Per últim el Sr. Verger apel·la al Parlament, la institució sobirana per excel·lència, per qualificar d'antidemòcrata l'actitud dels ecologistes. Potser ignora el que és la societat civil. Una societat que comença a desconfiar per sistema de determinats polítics, sobretot quan hi ha en joc la salut de les persones. I no li manquen motius: la incineració de residus, malgrat el que afirma el Sr. Verger, ha estat rebutjada per més de 300 metges, desaconsellada per l'Agència de Medi Ambient dels EUA i per nombrosos i qualificats científics... És cert que també hi ha hagut persones i instàncies que s'ha pronunciat a favor. Però per què ens n'hauríem de fiar? Tenim dret a un dubte raonable, sobretot quan sabem que la incineració va lligada a interessos relacionats amb la venda de l'electricitat produïda i els consegüents beneficis que se'n deriven per a les empreses del sector.

Els Verds creim, sincerament, que el Sr. Verger ha estat poc afortunat en les seves declaracions. Encara és a temps de rectificar. Des d'aquestes línies el convidam a fer-ho. Pacíficament, com s'ha produït l'ocupació i posterior desallotjament de la Planta. Sense perdre els nervis. Perquè amb la cinquantena d'activistes de Greenpeace i el GOB encamellats a les grues i torres de la incineradora hi havia també el cor de més de 34.000 persones d'aquesta illa que varen estampar en un full la seva oposició a la construcció de la Planta.

Aquestes, també són unes poca-vergonyes?

Atentament,

Miquel Angel Lladó Ribas

Portaveu de Els Verds

(< 2 c) La difusió del basc al llarg dels Pirineus, Aragó, Catalunya i el Rosselló francès (segons Antonio Tovar) duu com a conseqüència certes sorpreses. Una d'elles és la de la Vall d'Aran, que en basc significa això, vall. D'aquí Aranzabal -vall ample-, dit això darrer en record del llinatge matern de la simpàtica batlessa de Calvià dona Margarita. Però hi ha noms que els menys entesos i més excloents consideren de "fora", i tenen -segons l'esmentat diccionari- una arrel típicament basca. Es tracta dels antiquíssims patronímics Sancho, Martín i Lope, entre d'altres, que es converteixen en Sánchez, Martínez i López al formar-se els llinatges amb noms d'avis i la terminació adverbial "ez" o "z". Com a mostra, el fundador de Bilbao, l'any 1300, Diego López de Haro.

Els llinatges més cridaners són els toponímics, que procedeixen dels noms de terrenys o de les coses que més hi abundaven: Armendáriz (Roureda a muntanya pedregosa), Arzalluz (penyal llarg); Anasagasti (turó del pomerar); Ardanza (moltes vinyes); Oleza (moltes ferrerries); Goikoetxea (casa d'adalt)... i així un llarg etcètera on molts dels espanyols ens trobem en un origen comú, i en segles d'unió i mescla; en contra d'aquells -pocs afortunadament- interessats en la confusió i l'enfrontament.

José L. Montesinos

(< 2 d) que m'ha cridat particularment l'atenció: un seminari de llengua catalana adreçat a aquelles persones que tenen interès a escriure i parlar correctament en català. Més original és encara l'enfocament: es pretén que sigui participatiu, de forma que es puguin aportar coneixements propis, a fi que les persones assistents puguin enriquir-se mútuament.

Serveixi aquesta anècdota per presentar una de les ponències més debatudes al darrer Congrés del partit polític Els Verds, celebrat a la nostra ciutat els passats dies 5 i 6 de novembre. La ponència, que duia per títol "Les Balears i Pitiüses, unes illes sense fronteres", pretenia establir les bases d'un model territorial i lingüístic basat en les premisses de la tolerància i el respecte per la diversitat. Tot seguit intentaré fer un resum de les conclusions més importants.

La primera és la constatació del fet que sense ser nacionalista es pot ser conscient del valor de la diversitat cultural i lingüística i rebutjar, alhora, tota iniciativa de pèrdua d'aquesta riquesa en benefici d'una simplificació i estandarització espanyola, catalana o balear. Potser convé explicar un poc això. Els Verds pensam que el projecte polític dels nacionalistes de Catalunya o del País Basc, per posar dos exemples significatius, passa per la plena inserció en l'Europa de la (>>)

Vos convid a “Sa Caseta” Veniu i no vos en penedireu.

*A ca nostra mos agrada imprimir caràcter,
tenir objectes de bellesa i qualitat
que mos facin sa vida més còmoda,
més agradable; que mos facin
diferents, que facin realment
d'un espai, ca nostra.*

*Vestir una casa és com despullar una
ànima, cada element, cada racó, diu molt
de noltros mateixos, per això, precisament,
és ca nostra, per això mos hi sentim tan bé.*

*“Sa Caseta” recull aquesta manera de
pensar i de sentir i vol oferir-vos una nova
opció. Aquí trobareu es moble tan especial
que fa temps cercau i no heu trobat enlloc,
es petit detall original i ple d'encant,*

es complement acollidor...

Trobareu estils de mobles, però,

sobre tot, hi trobareu estils de vida.

Veniu a “Sa Caseta”, si no teniu clar allò

*que voleu vos aconsellaré i posaré a sa vostra
disposició, totalment de franc, sa meva
experiència com a decoradora.*

*També de franc, vos faré arribar es mobles
fins a ca vostra, a qualsevol punt de s'illa.*

Veureu que ni es

*preus ni ses
distàncies són
obstacles per
fer-vos amb allò
que desitjau.*

*Veniu, vos atendreé
personalment*

i vos obsequiaré amb un petit detall.

*És una invitació càlida i sincera
que esper accepteu.*

Betty . Arribas . Trias

Llit de ferro.
Gran varietat d'ornaments.
Realitzat per artesans.
Producció limitada.
Totalment desmuntable.
112.000 ptes.

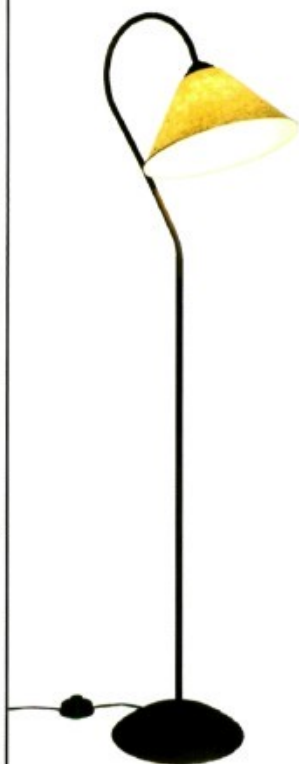
Sofà de 3 places.
Carcassa de fusta massissa.
Respatller i braços
de plomes i triturat d'escuma.
Fundes amb cremalleres.
Gran varietat de tapisseries.
75.600 ptes.

Vitrina de fustes reciclades.
Estil colonial.
Feralla feta a mà.
Cada peça és exclusiva.
106.000 ptes.

Llum de ferro fet a mà.
Mampara de cartó reciclat.
12.600 ptes.

Taula de centre o auxiliar.
Feta de fustes reciclades i vidre.
Acabats en cers naturals.
22.000 ptes.

Preciosa nina de porcellana.
Vestit i complements
teixits a mà.
2.600 ptes.

Rellotge de
sobretaula.
Fet amb fustes velles
de més de 50 anys.
Argolla de ferro.
Funciona amb
una pila.
11.900 ptes.

*Veniu, vos espera
un petit detall.*

C/. Blanquerna,
38 baixos

La Caseta
MOBILIARI I COMPLEMENTS

07003 Palma de Mallorca
Telf: (971) 29 55 57

CRONIQUE DES D'ESCOCIA (V)

GRÀCIES, MILI !

Més sovint del que ens pensam costa molt poc quedar bé. En canvi, quan algú "queda bé" pel benefici que en pot treure, llavors no està quedant bé, està subornant de manera diplomàtica. Aquestes maneres de "quedar bé" acostumen a sortir molt cares, i darrerament el nostre entorn n'està ple d'exemples. A vegades és un tràfic d'influències, a vegades uns doblers, unes comissions, uns permisos, unes requalificacions. A l'altra cara de la moneda, trobam aquella que ho fa perquè és agraïda, aguda, educada, encantadora... encara que de fet no tenguí res especial que agrair. És el cas de la persona que avui m'inspira l'escrit del mes.

Qui fa un d'aquests actes, no acostuma a pensar que ho fa o que ho hauria de fer per quedar bé. No. Senzillament actua així perquè li surt de dintre seu; és quelcom innat que la fa actuar d'aquesta manera. No acostumen a exagerar. L'agraïment sol ésser un acte senzill, quasi sense valor en monedes però de gran valor emocional. I qui rep la gratitud ho hauria de saber i, per tant, donar-li el valor just. Així, qui sap quedar bé, és gent que està feta d'una "pasta" diferent que la fa única, meravellosa, difícil de valorar en justa mesura, i que fa que qui d'això se n'adona massa tard li sàpiga greu haver perdut l'oportunitat de conèixer semblant persona. És gent que té l'ànima transparent, que difícilment tindrà mai una mala intenció i que posa tota la bona fe del món en tot allò que fan.

Ja he escrit altres vegades que un gran amic meu tenia una rajoleta que deia que la vida està feta de petits detalls. El meu darrer petit detall va ésser una inesperada cridada telefònica feta per una d'aquestes poques ànimes transparents que hi ha en el món. Ara veig que em vaig quedar curt al qualificar-la. Perquè algú que ha de cercar un número de telèfon (encara no sé com), i que insistentment crida algú fins que el troba per dir gràcies encara que no fes falta, sense cap dubte té l'ànima transparent. Fets així són els que fan emocionar a la gent com jo.

Gràcies Mili, perquè qui es mereix que li diguin gràcies ets tu, i perquè allò va ésser una d'aquestes ditades de mel que em donen raons per seguir vivint, i que de tant en tant, tots necessitam.

Gabriel Àngel Vich i Martorell

(<<) competitivitat, del desenvolupament basat en la simple creixement econòmic i de l'augment del consum d'energia i recursos. D'altra banda, ens sentim també molt lluny del nacionalisme de signe contrari, basat en la defensa ferotge de la unitat i essència espanyoles. Aquesta darrera forma de nacionalisme constitueix, de fet, una de les expressions més flagrants d'intolerància i manca de respecte per la diversitat amb què ens hem d'enfrontar.

La segona de les conclusions fa referència a la llengua. En aquest apartat volem mostrar la nostra preocupació per l'estat de feblesa extrema en què es troba el català a la nostra Comunitat. La seva presència mínima a la vida pública demana que es prenguin algunes mesures amb caràcter d'urgència. D'altra banda les diverses campanyes per al seu ús i divulgació s'han mostrat, llevat d'alguna excepció, gairebé inoperants. Això ens hauria de fer reflexionar sobre les estratègies seguides, sovint basades en la identificació llengua/nació. D'aquesta manera la llengua s'ha convertit en un instrument de poder i autoafirmació, oblidant-se en bona mesura el component bàsic de comunicació que li és consubstancial.

Pensam que la política lingüística que s'ha de realitzar ha de partir, doncs, d'un canvi profund en la percepció del fet lingüístic: la llengua és més un vehicle de comunicació que el tret fonamental de l'essència nacional. Dit d'una altra manera: ha de ser més un instrument d'integració que de segregació. Partim de la idea que, com en el cas del seminari "Ben Amics", el coneixement d'una llengua, en aquest cas el català, ens enriquirà com a persones i ens permetrà ser realment respectuosos amb la diversitat.

Encara hi ha una darrera qüestió que m'agradaria remarcar pel que fa a aquest tema. Les campanyes de normalització i divulgació del català en tots

els àmbits tendeixen a reforçar el costat masculí de la llengua. Aquest costat masculí seria el que ja he esmentat com a instrument de poder i autoafirmació, una concepció gairebé utilitària i economicista del català, que d'altra banda guanya cada vegada més adeptes. Un exemple d'això seria la darrera campanya a favor que es pugui comprar en català a tots els comerços.

No és que siguem contraris a aquesta concepció. És més, pensam que d'alguna manera és necessària. A Els Verds, tanmateix, ens interessa aquí reivindicar el costat femení del català i de totes les llengües, és a dir, aquell caire tendre i sensible que ha fet que hagin esdevingut l'instrument més ric de comunicació al llarg de moltes cultures i civilitzacions. Això no vol dir, ni prop fer-hi, que defensem una situació semblant a l'actual. És a dir, uns usos del català relegats als àmbits familiars o col·loquials i un predomini gairebé exclusiu del castellà als àmbits més formals o de poder. La nostra és més aviat una percepció integral del fet lingüístic. Complementar aquests dos components, masculí i femení, és potser el repte més important que tenim si volem que el català sobrevisqui a la maror d'obscurs interessos i amenaces de tot tipus que ara mateix planen sobre aquesta llengua.

Estimem en català, doncs (Potser, per començar, podríem desterrar del nostre vocabulari qualificatius com "foraster", usat en un to clarament segregador). Facem realitat, despellant-les d'estèrils proclames patriòtiques, les paraules del poeta:

Però hem viscut per salvar-vos els mots,
per retornar-vos el nom de cada cosa,
perquè seguissiu el recte camí
d'accés al ple domini de la terra.

Miquel Àngel Lladó Ribas

A LA PÒRTULA
DEL MES PASSAT....

◆Vàrem veure que el premi del servei de bellesa va tocar a una "família", no sabem si per evitar que toqui el premi a un senyor, o si de veritat el subscriptor guanyador és la família esmentada. Però sorgeix un nou problema. Quin membre el farà efectiu? Es barallaran entre ells per aconseguir-lo? Seran els sortejos de *Pòrtula* una font de baralles, un factor trencador de famílies? Per curar-se en salut, veureu que ara afirmen que és un "ordinador" el que fa els sortejos. Serà el progrés tecnològic el que trenca les famílies?

I el saló de bellesa, què hi diu a tot això?

◆Si voleu riure una estona, vos pregaria que miràssiu la plana 148/9, la fotografia superior dreta. Veureu una imatge de l'ordenació sacerdotal del Pont d'Inca. El que jo em deman és, com és possible que la fotografia hagi sortit amb una inclinació d'uns 45 graus? La tallaren malament? o era el fotògraf que estava mal col·locat? Què estava fent en aquell moment per prendre el retrat tan summament tort? Per què no ho corregiren els muntadors? O es va fer per tal de no tallar les cames al futur sacerdot estirat a terra, o per no tallar el cap al Bisbe? És pecat mortal tallar el cap del Bisbe a una fotografia?

◆Les frases "Estalviant energia podem contribuir a fer innecessària la nova central tèrmica a Mallorca" i "Podeu fer reclamacions oficials relacionades amb correus a través del telèfon 900 50 60 70" sortiren setze vegades cada una. Les podeu comptar si voleu.

SI AVUI DESGRACIEN IMPUNEMENT EL TORRENT DE COANEGRA DEMÀ POTSER QUALSEVOL ALTRA COSA

UN POC DE TOT

Per CORREU ens assabenten que:

Del gener al desembre d'enguany a El Vendrell es celebra l'ANY GUIMERÀ. Programa a la Redacció.

La BANDA MUNICIPAL de Música de Palma ofereix concerts al Teatre Principal els dies 12 i 26 de març. A les 12 h.

L'Ajuntament d'Inca ens convidà a la presentació de la BIBLIA, traduïda per Mn. Pere J. Llabrés.

El president del Parlament de les Illes Balears ens convidà dia primer de març a la recepció amb motiu del dotzè aniversari de l'entrada en vigor de l'ESTATUT D'AUTONOMIA.

L'Alzinar, Societat Recreativa i Cultural i l'Ajuntament de Masquefa convoquen la primera edició del Premi l'Alzinar a un projecte de FABULARI de la Festa Major. Termini de recepció, 23 d'abril.

La Conselleria de Cultura ha organitzat a Sa Llotja l'exposició del pintor Joan Fuster (1870-1943). Restarà oberta fins dia 5 de març.

L'Institut d'Estudis Penedesencs organitza durant el mes de març el 3r cicle de conferències L'HOME I LA NATURA AL PENEDÈS.

La IX temporada d'òpera al Teatre Principal s'obre amb MADAMA BUTTERFLY, de Giacomo Puccini. Dies 16, 18 i 21 de març a les 21 h.

Els dies 5, 7 i 9 d'abril serà el torn de DON GIOVANNI, de W.A. Mozart.

La Fundació La Caixa ens convidà a la inauguració de l'exposició UN ALTRE PAÍS, escales africanes, dia 15 de febrer al Grand Hotel de Palma.

La parròquia de Sant Joan organitza el XXIII Certamen poètic VERGE DE CONSOLACIÓ. Termini d'admissió, 14 de març.

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES:

D'entre les revistes associades a PREMSA FORANA DE MALLORCA rebudes destaquem:

FELANITX, 2904 (23 VII 94). Hi trobam els articles "Arafat" i "Futbol i altres herbes", d'Antoni Roca.

FLOR DE CARD, 207 (Sant Llorenç, VII 94). Inclou un poster a tot color amb l'Auca de la Llengua de Carles Duarte.

PERLAS Y CUEVAS, 859 (Manacor, 8 IV 94). A la secció Taula i Paraula el convidat és Miquel Vidal, actual director del Teatre Principal, afincat a Pòrtol.

AL POBLE, 44, 45 (Mallorca, V, VI 94)

L'ALCORA AVUI, 168 (VI 94).

ANELLS, 2 (CAIB, 15 IV 94). Publicació de la Conselleria de Governació dedicada a l'Any Internacional de la Família.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DEL FERROCARRIL, 63 (L'Hospitalet de L., VI 94).

S'AUBA, 53 a 55 (Sant Lluís, V a VII 94).

BADALONA, 19, 20 (VI, VII 94).

BARRETINA, 103 (Lleida, Estiu 94).

BUTLLETÍ DEL COL·LEGI OFICIAL DE DOCTORS I LLICENCIATS EN FILOSOFIA I LLETRES I EN CIÈNCIES DE CATALUNYA, 88 (IV 94).

Butlletí Informatiu de Ceràmica

BUTLLETÍ INFORMATIU DE CERÀMICA, 54 (Barcelona, I-III 94). Entre d'altres treballs hi trobam L'obra de terra cuita a la Cerdanya i al Baridà, Les greixoneres: un atuell divers en ús i en forma, De la font a la taula: els atuell de terrissa per al transport d'aigua a Provença i al Llenguadoc, Picasso: toros i toreros, i El món de la farmàcia. En la secció Panorama podem llegir:

Ha estat constituït el COL·LECTIU D'OLLERS, entitat que té com a finalitat la promoció dels articles elaborats pels seus afiliats. Figuren en l'acta de constitució Bartomeu Amengual, de sa Penya, Bernat Amengual de cas Canonge, Pere Amengual, de can Bernadell, i Jaume Amengual, de can Vent.

També inclou un petit resum del que va esser la X Fira del Fang. Al mateix es poden llegir comentaris sobre la feina de Pilar Sastre, Andreu Isern i Pere Escafi.

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS, 141 a 143 (VI, VII 94).

LA CABANA, 75, 76 (La Fatarella/Tarragona, Hivern, Primavera 94).

CALIÚ, 38 (Vall de Sóller, III 94). Monogràfic dedicat a la drogadicció.

CAMBRILS, 273, 274 (Tarragona, IV, V 94).

CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA (V, VI, VII-IX 94).

CULTURA, 538 a 540 (Valls, IV a VI 94). El 538 és dedicat al cinema a Valls. El monogràfic del 540 tracta sobre les cooperatives agrícoles d'aquella població.

LA FEMOSA, 149 a 151 (Artesa de Lleida, I a V-VI 94).

HORTAVUÍ, 71, 72 (Barcelona I-II, VI 94).

INFORMATIU DE PUBLICACIONS GENERALITAT DE CATALUNYA, 15 (1994).

LLUC, 778 (I-II 94). Damià Pons i Pons agafa la direcció, després de vint anys de Pere J. Llabrés en el càrrec. Entre altres temes parlen de la situació lingüística a Palma i de la manipulació de la nostra història. Antoni Artigues ens diu en el seu article "Els forasters de Palma"

És culpa seva o dels catalans de Palma? Si, és culpa d'en Fèlix Pons i d'en Gabriel Canyelles -per anomenar dues vedettes- i dels que els voten, que permeten que aquí els forasters es trobin -sense integrar-se ni poc, ni molt, ni gens- a casa seva (més i tot que nosaltres els catalans: sineuers, ciutadans, solterics...). Aquí els forasters hi tenen un ensenyament per als seus fills -del nivell, de la categoria social i al lloc que vulguin- totalment en espanyol (de llengua, de continguts i de referents; mapes de l'imperi espanyol -del que en resta-, enllac de mapes dels Països Catalans, com exemple prou estès). Aquí els forasters hi tenen uns diaris espanyolíssims com na Sara Montiel, i tanta diversitat de televisions en espanyol com volen. Aquí els forasters hi tenen una societat on tothom té l'obligació -i els documents i el registre fiscal, etc. etc.- de saber l'espanyol, i només el dret de saber el català; una societat que s'estima més fer Campanyes de Normalització Lingüística -tot en majúscules i institucionalitzat- que no normalitzar el català. Diu Joan Fuster (a Ara o mai): «Els castellanoparlants dels Països catalans ho tenen tot al seu favor, com ho havien previst Franco i Americo Castro: l'escola, els diaris, la televisió, tot. El problema no és d'ells, el problema és nostre». Seria de beneïts integrar-se a la llengua, cultura i identitat catalanes, si veuen que entre els mateixos dirigents, botifarras i mossos, molts

els remenen la coa parlant als seus fills en espanyol, per exemple.

La solució, per tant, és lògica, senzilla, humana i humanitària: enfortir el cos, bons bistics i figues seques, per fer-lo sà i fort, per fer-lo independent. **ALSPAÏSOS CATALANS, EN CATALÀ**. Ho diu Joan Fuster «LA SOLUCIÓ, SI N'HI HA ALGUNA, ES EL RETORN AL MONOLIGÜISME». Les propostes oficials de «bilingüisme» són, i sempre seran, una trampa parada contra el català. Un idioma no pot subsistir, viu, dins la societat que li és pròpia, si no és l'idioma de tothom i practicat per tothom a tothora».

Ja per acabar, no som l'únic que pens que el colonialisme, la glotofàgia, el capitalisme salvatge (el peix gros es menja el petit), la competència ferotge (moure's per la pastanaga) és una cosa troglodítica, pròpia de dinosaures; i que, en canvi, l'anarquisme, la diversitat respectada (sense el control orwellià de l'estat), l'oci (enfrent del negoci), la igualtat real entre persones i pobles, són les línies de futur en l'evolució de l'espècie humana.

ANTONI ARTIGUES a Catalunya, la tardor del 1993

LLUITA, 180 (Catalunya, III-IV 94). Dedicat a la reforma laboral del PSOE.

MISSATGE, 264-5 (Cardedeu, I-II 94).

NOTÍCIES DE LA GENERALITAT, 101 (III 94).

L'OM, 298 a 300 (Riudoms, IV a VI 94).

EL PITEU INFORMATIU, 154 a 157 (Sant Llorenç de Morunys III a VI 94).

PRESÈNCIA EVANGÈLICA, 143-144 (Catalunya, II-III 94).

ES REPICÓ, 22, 23 (Llubi, II, IV 94)

RUFACA, 131 (La Cerdanya, IV 94).

S'ULL DE SOL, 46, 47 (Alaior, VI, VII 94). A la secció de publicacions del número 46 hi trobam el següent comentari: "La Espera y otros relatos. És un conjunt de narracions de Francisco Bisquerra, acompanyat de dibuixos il·lustratius del mateix autor. F. Bisquerra és mallorquí, però molt conegut i emparentat amb Menorca, ja que passa llargues temporades a Fornells. Ha estat mestre i inspector d'ensenyança. Ha guanyat diferents premis literaris i ha realitzat diferents exposicions de pintura." Francesc Bisquerra, escriptor i dibuixant, viu al Pla de na Tesa.

VIA FORA!! 41 (Ripollat, Hivern 94). Parla de l'Associació de Tai Chi taoista de Catalunya, dels canvis socials en relació a l'embaràs, i de l'espiritualitat ecofeminista, entre d'altres temes.

VIMBODÍ, 76-77 (II-IV 94).

B.-

SI T'INTERESSA MARRATXI... T'INTERESSA PÒRTULA. NO ESPERIS MÉS I SUBSCRIU-T'HI. TEL. 79 78 70 / 60 31 44

TAULA PARADA

Som en temps de Quaresma i...

"Ara vénen set setmanes, totes de menjar llegum; però per Pasco hi ha costum que el qui té xot, fa

/panades!"

ARENGADES TORRADES AMB JUEVERT

Ingredients: Arengades, tomàtiga, juevert, alls, el blanc de sofrit o ceba tendra, pebre vermell, oli, bocins de pa.

-Agafau les arengades i torrau-les damunt el foc.

-Quan siguin fetes les heu de prémer amb un paper d'estrassa per dessucar-los el greix i el líquid que tenen.

-Una vegada fredes, llevau-los el cap i la pell i, separant les espines, feis a trossets les arengades.

-Dins un plat preparau les següents coses:

-Tomàtiga d'ensalada a cantells.

-Juevert tallat petitó.

-Alls picadets.

-El blanc del sofrit o la ceba ben talladet.

-Posau-hi l'oli i el pebre vermell al gust.

-A aquesta mescla afegiu-hi les arengades trossejades, remenant-ho tot plegat i, si vos agrada, hi podeu posar bocinets de pa tallats petitets.

BACALLÀ AMB ESPINACS I CARXOFES

Ingredients:

Tres quarts de quilo de bacallà salat, farina, sal, oli, quatre carxofes, espinacs, panses, pinyons, tomàtiques, formatge.

-Posau el bacallà en remull

el dia abans, després el treis de l'aigua, el sucrau i l'enfarinolau per a fregir-lo.

-Col·locau les tallades ja fregides dins una greixonera.

-Dins la pella que heu fregit el bacallà i amb el mateix oli posau els espinacs i les carxofes, sofregiu-los fins que sien fluxets i hagin fet l'aigua.

-A continuació afegiu-hi la tomàtiga, les panses i els pinyons i deixau que es fregesquin una mica.

-Finalment tot plegat ho repartiu per damunt el bacallà, que heu deixat dins la greixonera.

-Mirau si està bé de sal, i després posau-li un poc de formatge rallat per damunt.

-Ja està a punt per a donar-li un poc de "grill", fins que sia fus el formatge i... a menjar.

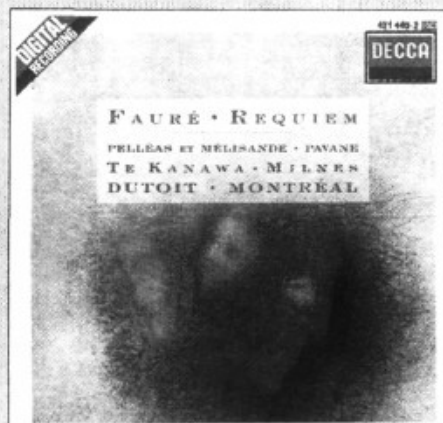
-Si no vos agrada el formatge li podeu posar en el seu lloc un poquet de galleta picada i unes bolletes de mantega per damunt.

"Es dia que em vaig casar, vaig fer noces acabades, es dematí arengades i es vespre bacallà"

"De consells no en vagis fart i tu pren la millor part".

-Per a llevar taques de begudes alcohòliques a teixits de fibres naturals, passau-los tot

MÚSIC VIST A

I.- Amb aquesta obra sola, la més famosa però no precisament la més coneguda de Fauré, el compositor hauria entrat de ple en el catàleg de primeres figures de la Música francesa, que dic francesa?, europea, universal.

II.- Parl del Requiem, naturalment. La partitura que romp amb els cànons d'aquest tipus de composició: envers l'explosió coral i simfònica, Fauré demana intimitat i recolliment. El Requiem de Fauré és el més espiritual de tots els del romanticisme.

(La coral Universitària i l'Orquestra Simfònica de Balears, han ofert el Requiem de Fauré a l'Auditorium. No podem cantar-ne més que alabances).

Pere Estelrich i Massutí

d'una amb aigua perquè la taca no s'aferri. A continuació la rentareu amb una mescla d'una part d'aigua i dues d'alcohol de noranta graus.

-Si la beguda ha caigut damunt fusta, rentau-la amb trementina o amoniac rebaixat i a continuació posau-hi un poquet de cera.

Francisca Juaneda

AUTOSERVEI CA'N CROSTA

Pollastres a l'ast

C/ Major, 96
Tel. 60 22 59
Pòrtol

PAPERERIA S'ESTEL

Dimarts horabaixa
tancat

C/ Major 71
Tel. 79 74 40
Pòrtol

NECESSITAM LLOGAR
UN LOCAL O PLANTA BAIXA A SA CABANETA
PER POSAR-HI UN NEGOCI
Informes, sra Roig - 60 30 97

SI AVUI DESGRACIEN IMPUNEMENT EL TORRENT DE COANEGRA DEMÀ POTSER QUALSEVOL ALTRA COSA

XI FIRA DEL FANG

SALUTACIÓ

Benvolguts amics,

Amb aquesta XI Fira del Fang volem iniciar una altra etapa: la de la segona dècada de les fires del fang a Marratxí. Una nova etapa en la que aspiram a augmentar la qualitat de l'oferta, així com la diversitat d'actes i encontres entorn del popular món del fang i la ceràmica.

Aquest any per primera vegada realitzam un concurs de les millors obres dels ollers i ceramistes de Balears. També vos convidam a veure l'exposició d'eines antigues que s'han utilitzat tradicionalment per treballar el fang. Amb tot això, afegint els tradicionals actes i demostracions, esperam que resulti una XI Fira plena de satisfaccions, tant pel públic com pels artesans.

Martí Serra
Batle de Marratxí

PROGRAMA D'ACTIVITATS DE LA XI FIRA DEL FANG

Divendres 3 març: A les 18 h. Obertura de la fira.

A les 19 h. Conferència a càrrec d'Andreu Isern: "Les gerres Brodades" i presentació del cartell didàctic.

Dissabte 4 març: De 10 a 21 h. Demostració dels Ollers.

A les 19 h. Taula Rodona: "La situació actual de l'artesanía del Fang".

Diumenge 5 març: De 10 a 21 h. Demostració dels Ollers.

A les 12 h. Ball de Bot amb l'Aplec de Marratxí.

De Dilluns 6 març a divendres 10 de març: De 10 a 13 h. Taller per a escolars. (Amb la col·laboració del Mec)

De 15 a 20 h. Demostració dels Ollers.

Dissabte 11 març: De 10 a 21 h. Demostració dels Ollers.

A les 18 h. Tonades d'un temps. Organitza, Aires des Pla de Marratxí

Diumenge 12 març: A les 12 h. Ball de Bot amb Aires des Pla de Marratxí.

A les 18 h. Concert extraordinari a càrrec de la Banda Municipal de Marratxí.

A les 19.30 h. Acte de Cloenda de la "XI Fira del Fang" i entrega dels premis "Benet Mas" als millors estants de la Fira i del 1er Concurs de ceràmica.

L'ESCOLA PER A PERSONES ADULTES DE MARRATXÍ
I L'ASSOCIACIÓ DE DONES DE MARRATXÍ

ORGANITZEN:

CURS D'ACCÉS AL MÓN LABORAL (com trobar feina)

Dirigit a homes i dones de 16 anys.

Lloc: Local de l'Associació de Dones de Marratxí.
Edifici Erica, 3er. pis (cantonada Avinguda Antoni Maura).

Dies: 3, 6, 10, 20, 24, 27 d'abril i 4, 8 de maig

Horari: 1er grup de 10 a 11 h. del matí.
2on grup de 20 a 21 h. de l'horabaixa.

Preu: 3000 ptes.
2000 ptes (associades).

Informació i matrícula: Matí: dimecres de 10 a 12 h.
Horabaixa: Dimecres i dijous de 20 a 22 h. a l'Edifici Erica (cantonada Avinguda Antoni Maura) i al telèfon 601187.

Es lliurarà certificat d'assistència.

BAN DE L'ALCALDIA

Es fa saber:

Que amb motiu de la convocatòria d'Eleccions Municipals (Maig 1995), s'ha iniciat:

La inscripció en el cens Electoral dels ciutadans dels Països Baixos, Dinamarca, Noruega i Suècia que desitgin votar a les properes eleccions i duguin residint a Espanya més de 3 anys.

La inscripció ha de ser sol·licitada per l'interessat a l'Ajuntament. C/ Oleza 66, Sa Cabaneta o Av./ Antoni Maura 12 del Pont d'Inca.

El termini per a la sol·licitud d'inscripció serà fins el dia 4 de març.

La documentació necessària serà una fotocòpia de la seva tarja de residència.

Marratxí 20 de febrer de 1995.
El Batle
Martí Serra

Pel finestró

... tu també hi pots sortir!
Envia'ns la foto que
vulguis o posa't en contacte
amb la redacció de **Pòrtula**.

Aina Juan Ferrà, de Pòrtol Nou, 4t aniversari el 26 de març.

Damià Perelló, delegat de la Caixa al Pla de na Tesa.

Polita Roig gaudint del premi de Saló Maria per mà de Mari.

Com deuen ser els comentaris que f el PP a Jaume Bibiloni?

Els assistents al taller de restauració organitzat per KALMA

Isabel Medir de Kalma i les seves alumnes del taller d'art floral

Montycarrera, del Polígon de Mxí, fou present a Tecnoturística

Margalida Frau -9 mesos- de Pòrtol amb la satisfeta padrina.

En Pepín i na Cati estan a punt d'obrir una perruqueria a Santa Maria del Camí.

SI AVUI DESGRACIEN IMPUNEMENT EL TORRENT DE COANEGRA DEMÀ POTSER QUALSEVOL ALTRA COSA

AQUELL TEMPS! - II

Pòrtol, 1968. Grup de familiars el dia de les noces de Bernat de sa Penya amb Antònia de can Pere d'Inca. D'esquerra a dreta

Martí Serra, Catalina Creus de can Pere d'Inca, Bernat Amengual de sa Penya, Antònia Creus de can Pere d'Inca, Joan Canyelles Creus des Molí, Catalina Amengual Bestard de can Calet, Tomeu Amengual de sa Penya.

Foto gentilmente cedida per Beneta Amengual de can Pere d'Inca.

Benvolguts subscriptors!

PER L'ABRIL RIFAM UN "BOLSO" DE SENYORA

Per gentilesa de
Marissa, sabates i regals
de Ciutat

(C/ de Manacor, 90; Tel. 24 93 01)

hi haurà una subscriptora de **Pòrtula** que guanyarà un bolso d'alta qualitat que podrà triar entre un extens assortit. La propera revista durà el nom de la persona sortada. Contactau amb la Redacció per retirar el val corresponent.

Si t'interessa Marratxí... t'interessa **Pòrtula**. No esperis més i subscriu-t'hi . Tel 79 78 70 / 60 31 44

Benvolguts subscriptors!

SORTEIG DE CALENDARIS

Per gentilesa de l' **Obra Cultural Balear** de Marratxí i de la **Caixa del Pla de na Tesa** hem sortejat una sèrie de calendaris de paret per al 95. Han tocat a:

Francesca Adrover	Pòrtol
Dolors Aguiló	Es Pla
Jaume Amengual Bestard	Pòrtol
Miquel Bonet	Es Pont d'I
Miquel Canyelles	Sa Cab
Club Nord de Tir Olímpic	
Maria Crespi	Es Pla
Francesca M. Gual	Es Garrov
Paulina Guillem	Son Ramonell
Andreu Llabias	Sa Cab
Joan Palou	Pòrtol
Joan Pizà	Sa Cab
Bartomeu Reynés A.	Pòrtol
Margalida Salvà	Es Pont d'I
Joan Sastre	Es Pont d'I

SORTEIG DE PRODUCTES KRAFFT

Per gentilesa de **Krafft** hem sortejat quatre lots de productes de pintura i silicona entre els nostres subscriptors.

La sort ha rigut a:

Gabriel J. Alemany	Es Pla
Miquel Amengual	Sa Cab
Guillem Canyelles	Pòrtol
Lluís Tapia Gómez	Es Pont d'I.

SORTEIG D'UN SERVEI DE PERRUQUERIA

Per gentilesa de **Perruqueria Cantona** hem sortejat entre els subscriptors un servei de perruqueria.

L'afortunada ha estat:

Consuelo Torres López // Es Forn Sa Cabaneta

SORTEIG DE CERVESA

Per gentilesa de **Comercial Montycarrera** hem sortejat sis lots de cervesa de la prestigiosa marca Paulaner.

El sorteig, realitzat per ordinador, ha donat el següent resultat:

Antoni Canyelles	Son Ferriol
Miquel Capó	Sa Cabaneta
Joan Garau	Pòrtol
Enric Iglesias	Es Pla de na Tesa
Margalida Mairata	Pòrtol
Sebastià Romaguera	Es Pont d'Inca

SORTEIG DE LLIBRES

Per gentilesa del **Col·legi Costa i Llobera** de Pòrtol hem sortejat cinc exemplars de la *Guia de son Seguí* de Bonifaci Molada. Els agraciats són:

Lluïsa Batlle	Es Pont d'Inca
Catalina Mas	Sa Cabaneta
Tolo Pocovi	Sa Cabaneta
Antoni Roig	Pòrtol
Jaume Serra	Es Pont d'Inca Nou

ASSISTÈNCIA A LES VETLADES A CAN PERE D'INCA

Per fomentar el contacte amb els subscriptors sortejarem una invitació per a la vetlada de **Pòrtula** a can Pere d'Inca entre aquells que es mostrin interessats en assistir-hi. Per participar en aquest sorteig especial vos heu de po-

sar en contacte amb el 79 78 70 i donar les vostres senyes ben netes.

SORTEJADA LA PAELLA I EL PAELLER DE FERRETERIA CAN XIC, DE PÒRTOL

Na Magdalena de can Xic enmig del seu immens assortit

En el sorteig efectuat per ordinador la sort va correspondre a **Bartomeu Ferrer**, del Pont d'Inca Nou. Enhorabona.

ENTITATS I COMERÇOS COL-LABORADORS

Ajuntament de Marratxí, Cafè 3JP, Carnisseria ca s'Algaidí, Col·legi Costa i Llobera, Comercial Ecker Serra, Comercial Montycarrera, Escola de Tennis Son Bonet, Esports Reybo, Essències, Ferreteria Can Xic, Ferreteria Rafel Serra, Forn Bon Jorn, Forn de ses Rotes, La Caixa del Pla de Na Tesa, Krafft, Marissa, Nou i Clàssic, Obra Cultural Balear, Perruqueria Cantona, Restaurant s'Amagat, Saló Maria, Viatges Tramuntana

Els premiats poden passar per la Redacció -diàriament, generalment entre 11 i 13:30- o telefonar-nos per quedar d'acord i recollir el regal o el val corresponent.

Tots els premis caduquen dia 20 d'aquest mes

Si t'interessa Marratxí... t'interessa **Pòrtula**. No esperis més i subscriu-t'hi. Tel 79 78 70 / 60 31 44

Aquell temps!

EXCURSIÓ A ALFÀBIA

Col·legi de les germanes Agustines. Es Pont d'Inca, 1950. De dreta a esquerra.

1era filera: Joana Mulet, Xisca Mas, Virginia Garzó.

2ona filera: Antònia Sastre, Francisca Rigo, Magdalena Mesquida, Maria Garcia, Antofita Jordà (de cas Carter), Maria Zanoquera (de can Pastor)

3era filera: Joana Colomar, Antònia Rigo, Bàrbara Colomar (+), Marina Calvo, Margalida Montserrat, Isabel Riera.

4rta filera: Catalina Jordà (de cas Carter)(+), Joana Puxet, Joana Jaume, Maria Cirer, Antofita Jaume, Antònia Morey, Paquita Serra, xx, Sor Amparo, Josefina Jaume, Joana Roca.

Assegudes

Lina Fuster, xx, Francesca Cantallops (de Ca Na Santa), xx, Margalida Mesquida, Cati "de can baix Sol"

Fotografia realitzada i gentilmente cedida per Antofita Pizà des Pont d'Inca

Darrera hora - MOR ROSA PALOU I RUBÍ

La pintora Rosa Palou i Rubí, nascuda a Campanet i veïna de Marratxí des de fa molts d'anys ha mort dia 20 de febrer a la seva casa del Pont d'Inca. La pintora, de setanta anys, era prou coneguda arreu de Mallorca i també fora de l'illa ja que havia exposat a nombroses capitals. El passat mes de maig l'Ajuntament de Marratxí li reté homenatge amb l'exposició "Rosa Palou i Rubí. Una vida dedicada a l'art". Aquesta artista havia fet la seva primera exposició l'any 1947 a Palma i des de llavors continuà exposant, arribant a fer una trentena d'exposicions a nivell individual i d'altres de col·lectives.

També cal destacar que havia rebut diversos premis per la seva obra pictòrica com per exemple la Medalla commemorativa a la exposició "Premis Ciutat de Palma", premi de pintura i medalla de plata a la exposició de Sineu, o la medalla al mèrit a la exposició Ateneu de Maó. La seva obra tractava sobretot temes quotidians i tradicionals de Mallorca, però també de les illes germanes.

El passat mes de setembre sortí en una entrevista a les planes centrals de *Pòrtula*. Descansi en pau.